

روزنامه سراسری اقتصادی ، اجتماعی

سه شنبه ۲۲ مهر ۱۴۰۴

۲۱ربیع الثانی ۱۴۴۷| ۱۱۴کتبر ۲۰۲۵

شماره ۷۷۹

۸۰۰۰ تومان

روزنامه درز اقتصاد

سهام مصرف کننده از مناقشه ایران خودرو و دولت

صفحه ۰۸

بازار جهانی لجستیک در ۲۰۳۴

سرمایه گذاری کرپتویی زیر سایه فومو

عامل غیر بازاری تثبیت قیمت نفت

هاشمیان:فوتبال هجومی رادوست دارم

آنچه این رویداد را از تلاش‌های پیشین متمایز می‌کند، ورود علنی و تمام‌قد ایالات متحده به فرایند میانجیگری و ارائه یک بسته صلح همراه با ابعاد اقتصادی و راهبردی مشخص است. توافق بر توقف کامل و دائمی درگیری‌ها، به رسمیت شناختن متقابل تمامیت ارضی و مرزهای بین‌المللی، بازگشایی مسیرهای تجاری و ایجاد یک مسیر ترانزیتی جدید موسوم به «راهرو ترامپ» (عنوانی که در این دیدار به جای کریدور زنگزور به کار رفت) که جمهوری آذربایجان را به منطقه خودمختار نخجوان متصل می‌کند، استوار است. افزون بر این، وعده سرمایه‌گذاری گسترده شرکت‌های آمریکایی در حوزه‌های انرژی، فناوری و هوش مصنوعی در هر دو کشور، بخش مهمی از این بسته صلح را تشکیل می‌دهد و رهبران دو کشور نیز از آغاز فرایند نهایی‌سازی منشور شراکت راهبردی با واشنگتن خبر داده‌اند. نام‌گذاری این مسیر به نام رئیس‌جمهور ترامپ که بنا به گفته یک مقام آمریکایی به پیشنهاد طرف ارمنی صورت گرفته، وجه تبلیغاتی و نمادین قابل‌توجهی دارد. ترامپ خود این اقدام را اختفاری بزرگ دانسته و حتی نخست‌وزیر ارمنستان و رئیس‌جمهور آذربایجان نیز در اظهارات جداگانه‌ای از درخواست مشترک برای اعطای صلح نوبل به او خبر دادند. چنین رویکردی به ترامپ این امکان را می‌دهد که این توافق را به عنوان نمونه بارز مهارت خود در «عادی‌سازی» معرفی کند و از آن در رقابت‌های سیاسی داخلی و جهانی بهره‌برداری کند. از منظر ژئوپلیتیک، این توافق ضرب‌ای جدی به نقش انحصاری روسیه در مدیریت بحران‌های قفقاز محسوب می‌شود. تا پیش از این، مسکو تنها بازیگر خارجی بود که توانسته بود با استقرار نیروهای حافظ صلح و اعمال نفوذ بر هر دو طرف، توافقات اثربسی را تضمین کند اما کاهش نفوذ روسیه در ایروان و باکو، خروج تدریجی نیروهایش از قره‌باغ و تمایل ارمنستان به گسترش روابط با غرب، بستر مناسبی برای ورود ایالات متحده فراهم کرده است. این اتفاق همچنین برای ایران پیامی روشن دارد، زیرا «راهرو ترامپ» عملاً کارکردی مشابه راهرو زنگزور دارد که سال‌ها موضوع اختلاف بود و در صورت اجرایی شدن می‌تواند بخشی از مسیرهای ترانزیتی را که بالقوه از خاک ایران می‌گذشت دور بزند و در صورت استقرار نظامیان آمریکایی به‌منظور نظارت بر کریدور، عملاً نیروهای آمریکایی مماس با مرزهای شمال‌غربی ایران استقرار می‌یابند.

نقش ترکیه نیز در این میان نیازمند بازخوانی است. آنکارا که همواره حامی اصلی باکو بوده، از نظر استراتژیک با توافقی که امنیت و اتصال آذربایجان به نخجوان را تضمین می‌کند موافق است، اما ورود مستقیم واشنگتن و تعریف پروژه به عنوان یک مسیر تحت پوشش آمریکا، مانع از آن می‌شود که این دستوراد صرفاً به نام ترکیه ثبت شود. بدین ترتیب، ترکیه ناگزیر است با نفوذ جدید آمریکا در قفقاز جنوبی کنار بیاید و تلاش کند سهم خود را از پروژه‌های اقتصادی و ترانزیتی حفظ کند. پیوند زدن صلح به سرمایه‌گذاری اقتصادی یک نکته کلیدی دیگر این توافق است. حضور شرکت‌های آمریکایی در حوزه انرژی و فناوری، نه تنها فرصت اشتغال و رشد اقتصادی برای دو کشور را فراهم می‌کند، بلکه وابستگی متقابل اقتصادی را تقویت کرده و هزینه بازگشت به درگیری را بالا می‌برد. برای آذربایجان، این مساله به معنای گسترش بازارها و کاهش وابستگی به مسیرهای سنتی صادرات انرژی است و از این پس مسیرهای انتقال انرژی خزر به‌جای گرجستان از ارمنستان عبور خواهند کرد. برای ارمنستان، هم فرصتی برای شکستن بخشی از انزوای ژئوپلیتیک و به‌رومندی از زیرساخت‌های مدرن که تاکنون تحت نفوذ روسیه بوده، به شمار می‌رود.

با وجود نمایش کنونی، چالش‌ها و ابهاماتی نیز پیش روی این توافق قرار دارد. سابقه بی‌اعتمادی عمیق میان باکو و ایروان همچنان پابرجاست و یک حادثه مرزی یا تحریک داخلی می‌تواند روند اجرای توافق را متوقف کند. واکنش روسیه و ایران نیز به عنوان دو بازیگر ناراضی از این تحول، ممکن است در قالب فشارهای دیپلماتیک، اقدامات اقتصادی یا حتی حمایت از گروه‌ها و جریان‌های مخالف توافق بروز پیدا کند. جزئیات حقوقی و حاکمیتی «راهرو ترامپ» نیز هنوز به طور کامل روشن نشده و این امر می‌تواند در آینده به منبع اختلاف جدیدی تبدیل شود. در سطح بین‌المللی، این توافق نماد ورود رسمی و پر قدرت ایالات متحده به قلب قفقاز است و می‌تواند ساختار امنیتی و اقتصادی منطقه را برای سال‌ها دگرگون کند.

برای چین، توافق صلح میان آذربایجان و ارمنستان با محوریت و مدیریت آمریکا حامل پیام‌های چندلایه به استست. پکن که در سال‌های اخیر با ابتکار «یک کمربند، یک جاده» در پی تقویت مسیرهای زمینی و دریایی خود بوده، قفقاز جنوبی را به عنوان یکی از گره‌های راهبردی اتصال چین به اروپا از طریق آسیای مرکزی و دریای سیاه می‌بیند. ایجاد «راهرو ترامپ» با پشتوانه سیاسی و اقتصادی واشنگتن، به معنای ورود یک مسیر ترانزیتی مهم به حوزه نفوذ آمریکاست و می‌تواند بخشی از ظرفیت بالقوه چین برای توسعه مسیرهای تحت کنترل یا نفوذ خود را محدود کند. این امر احتمالاً پکن را وادار خواهد کرد تا از یکسو روابط اقتصادی و سرمایه‌گذاری در قفقاز جنوبی را شتاب دهد تا جای پای خود را تثبیت کند و از سوی دیگر، همکاری با روسیه و ایران را برای ایجاد مسیرهای موازی و خارج از کنترل آمریکا تقویت کند. چنین شرایطی ممکن است رقابت ترانزیتی و ژئوپلیتیک در منطقه را به شکل محسوسی افزایش دهد.

برای ایران، این رویداد زنگ خطری جدی است. اگر تهران نتواند مسیرهای جایگزین ترانزیتی از مسیر خود ارائه دهد، احتمال تضعیف موقعیت کشور به عنوان گذرگاه راهبردی منطقه بسیار بالاست. برای روسیه نیز این پیام را دارد که حتی در حوزه نفوذ سنتی خود، در برابر ورود بازیگران رقیب مصونیت ندارد.

پیش‌بینی این موسسه حاکی است که بازار جهانی لجستیک از حدود ۱۱.۲۳ تریلیون دلار در سال ۲۰۲۵ به حدود ۲۳.۱۴ تریلیون دلار تا سال ۲۰۳۴ می‌رسد و در این دوره با نرخ رشد مرکب سالانه حدود ۸.۳ درصد رشد خواهد کرد. در همین حال، انتظار می‌رود بازار لجستیک آسیا-اقیانوسیه که در سال ۲۰۲۴ حدود ۴.۵ تریلیون دلار ارزش‌گذاری شد، تا سال ۲۰۳۴ با نرخ رشد سالانه ۹.۳ درصد به حدود ۱۱.۵ تریلیون دلار برسد. دلایل اصلی پیششاری منطقه آسیا-اقیانوسیه در بازار لجستیک را می‌توان در چند عامل کلیدی خلاصه کرد.

نخست اینکه گسترش صنعت خرده‌فروشی در این منطقه، موجب افزایش چشم‌گیر تقاضا برای خدمات لجستیک شده است. علت دوم، سرمایه‌گذاری گسترده دولت‌ها در توسعه و بهبود زیرساخت‌هایی مانند جاده‌ها، بندر و فرودگاه‌ها است که ظرفیت و کارایی شبکه حمل‌ونقل و توزیع را به‌طور قابل‌توجهی ارتقا داده است. سوم، رشد سریع تجارت الکترونیک به‌ویژه در کشورهای نظیر چین و هند، نیاز به خدماتی همچون انبارداری، حمل‌ونقل و تحویل «آخرین مایل/کیلومتر» را بیش از پیش افزایش داده است. در نهایت، رشد پرشتاب اقتصادی در این منطقه که با افزایش تولید صنعتی و گسترش فعالیت‌های تجاری همراه است، تقاضا برای خدمات لجستیک کارآمد و نوآورانه را به‌طور مداوم تقویت کرده است.

کاربرد هوش مصنوعی در لجستیک

در آمریکای شمالی نیز پیش‌بینی می‌شود طی یک دهه پیش رو، بازار لجستیک نرخ رشد قابل‌توجهی داشته باشد که این رشد ناشی از زیرساخت‌های پیشرفته جاده‌ای و ریلی، شبکه‌های زنجیره تامین یکپارچه در ایالات متحده شامل حمل‌ونقل هوایی، ریلی، دریایی و زمینی و نیز بهره‌گیری گسترده از هوش مصنوعی برای بهبود مسیربایی و انبارداری است. بیش از ۷۰ درصد شرکت‌های لجستیک در آمریکا از هوش مصنوعی برای افزایش دقت تحویل و کارایی انبارداری استفاده می‌کنند. فعالیت‌های نزدیک‌سازی زنجیره تامین به مرکزیک نیز با افزایش بیست و پنج درصدی در حمل‌ونقل مرزی همراه بوده است. درحالی‌که بندر ساحل شرقی آمریکا شاهد حجم بی‌سابقه‌ای از کانتینرها هستند، نگرانی‌های ژئوپلیتیکی موجب شده است شرکت‌ها در شبکه‌های لجستیکی مقاوم و مبتنی بر فناوری سرمایه‌گذاری کنند. در اروپا، بازار لجستیک در سال ۲۰۲۴ دومین سهم بزرگ بازار جهانی را به خود اختصاص داده است. رشد این بازار عمدتاً ناشی از افزایش روندهای تجارت الکترونیک و سرمایه‌گذاری کشورهای اروپایی در تحقیق و توسعه لجستیک است. آلمان در سالی که گذشت، بزرگ‌ترین سهم بازار لجستیک اروپا را در اختیار داشته و بریتانیا سریع‌ترین رشد را در این منطقه تجربه می‌کند. علاوه بر این، در دسترس بودن نیروی کار و زیرساخت مناسب، فرصت‌های سودآور خوبی برای توسعه بازار لجستیک در اروپا فراهم کرده است. بر اساس این گزارش، رشد چشم‌گیر بازار لجستیک در منطقه آسیا-پاسیفیک (آسیا-اقیانوسیه) عمدتاً ناشی از توسعه تجارت الکترونیک و فناوری است. زیرساخت‌های چین با سیاست سرمایه‌گذاری ۴۸میلیارد دلاری به پیش می‌رود و پروژه‌های کلیدی مانند بندر بزرگ تواس، کارایی منطقه را بهبود می‌بخشد. بازار لجستیک قراردادی نیز در حال رونق است و استفاده گسترده از فناوری‌هایی مثل هوش مصنوعی و اینترنت اشیا در زنجیره تامین، فرصت‌های هیجان‌انگیزی

در صنعت حمل‌ونقل بار ایجاد کرده است. سنگاپور و هند پیشنشارن اولیه در لجستیک هوشمند و دیجیتال‌سازی هستند، اما تفاوت‌ها و کمبودهای نیروی کار چالش‌هایی برای ارائه خدمات لجستیک ایجاد می‌کند. دیجیتال‌سازی استراتژیک همچنان از تحول سریع لجستیک در آسیا-اقیانوسیه در دوره پیش‌بینی شده حمایت می‌کند.

لجستیک در کسب‌وکارهای آنلاین

یکی از عوامل کلیدی که بازار را به صورت مثبت تحت‌تاثیر قرار می‌دهد، رشد صنعت تجارت الکترونیک و بهبود دسترسی به شبکه‌های پرسرعت است. با گسترش تجارت الکترونیک، نیاز به خدمات لجستیک موثر افزایش یافته است. علاوه بر این، تغییر ترجیح مشتریان به سمت خرید آنلاین، عامل محرک دیگری برای رشد بازار است. شبکه‌های فروشگاهی آنلاین، خدمات تحویل در منزل را فراهم می‌کنند که رشد بازار را تسهیل می‌کند. علاوه بر این، تولیدکنندگان به دنبال راهکارهای لجستیک سبز هستند تا اثرات زیست‌محیطی فعالیت‌های خود را کاهش دهند و اعتبار محیط‌زیستی کسب‌وکارشان را ارتقا بخشند. آنها همچنین از سیستم‌های پیشفته مانیتورینگ لجستیک استفاده می‌کنند که فناوری‌هایی مانند بلاک‌چین، هوش مصنوعی، اینترنت اشیا و واقعیت افزوده را به کار می‌گیرند.

لجستیک بخشی از زنجیره تامین است که در آن فرایند حمل‌ونقل کالا، خدمات و اطلاعات مرتبط از نقطه مبدأ تا نقطه مصرف انجام می‌شود. امروزه صنعت لجستیک با تغییر قابل‌توجهی به سمت دیجیتال‌سازی و اتوماسیون روبه‌رو شده است. شرکت‌های لجستیک به طور فزاینده‌ای از فناوری‌هایی مانند اینترنت اشیا، هوش مصنوعی، یادگیری ماشینی و رباتیک برای بهینه‌سازی عملیات استفاده می‌کنند تا بهره‌وری را افزایش دهند و هزینه‌ها را کاهش دهند. این فناوری‌ها شامل اتوماسیون انبار، وسایل نقلیه خودران، تحلیل‌های پیش‌بینی و دیگر ابزارهای نوین است.

بر اساس این گزارش، حمل‌ونقل آبی که گاهی «حمل‌ونقل داخلی آبی» نیز نامیده می‌شود، به جابه‌جایی کالا و مسافر از طریق رودخانه‌ها، کانال‌ها، دریاچه‌ها و آب‌های ساحلی اطلاق می‌شود. حمل‌ونقل آبی معمولاً برای جابه‌جایی حجم بالای کالا در مسافت طولانی مقرون به صرفه است و ظرفیت حمل بالایی دارد. بنابراین، تقاضا برای حمل‌ونقل آبی در حال افزایش است و چنین عواملی رشد بازار لجستیک جهانی را در دوره پیش‌بینی شده تقویت می‌کند.

در یک تعریف کلی، تجارت الکترونیک شامل خرید و فروش کالاها از طریق اینترنت است و ارسال محصولات به مشتریان معمولاً توسط ارائه‌دهندگان خدمات شخصی ثالث انجام می‌شود. خدمات لجستیک نیز در بخش تجارت الکترونیک به کار گرفته می‌شوند تا زنجیره تامین این کسب‌وکارها مدیریت و نظارت شود، و به این ترتیب، شرکت‌ها بتوانند بیشتر بر بازاریابی و سایر فعالیت‌های اصلی خود تمرکز کنند. با توجه به مزایای فراوانی که خدمات لجستیک برای کسب‌وکارهای تجارت الکترونیک فراهم می‌کند، استفاده از این خدمات به‌طور قابل‌توجهی در حال افزایش است و همین امر موجب رشد بازار شده است. به‌عنوان مثال، بر اساس آخرین مطالعه سازمان تجارت و توسعه ملل متحد که در آوریل ۲۰۲۰ منتشر شد، ارزش فروش تجارت الکترونیک در سال ۲۰۱۸ به ۲۵.۶ تریلیون دلار رسید که معادل حدود ۳۰ درصد تولید ناخالص داخلی جهان بود.

این گزارش به‌عنوان یک سند مرجع برای سیاست‌گذاران، سرمایه‌گذاران و فعالان صنعت لجستیک و تجارت الکترونیک در نظر گرفته شده است. برای اطلاعات بیشتر، به وبسایت رسمی موسسه مراجعه کنید.

موسسه پژوهشی پرسی دلس پیش‌بینی می‌کند بازار جهانی لجستیک طی یک دهه آینده، بیش از ۱۰۰ درصد رشد خواهد کرد.

در سال ۲۰۱۸، تجارت الکترونیک بین کسب‌وکارها حدود ۲۱ تریلیون دلار ارزش داشت و ۸۳ درصد کل تجارت الکترونیک را شامل می‌شد، درحالی‌که تجارت الکترونیک بین کسب‌وکار و مصرف‌کننده ارزش آن ۴.۴ تریلیون دلار بود. رشد فروش‌های فرامرزی و افزایش سریع تعداد مشتریان، از مهم‌ترین عوامل توسعه این بخش به شمار می‌رود. طبق یک گزارش، بیش از ۱.۴ میلیارد نفر در سال ۲۰۱۸ خریدهای آنلاین انجام دادند و بازارهای آمریکا، چین و ژاپن بیشترین سهم فروش مصرف‌کننده را در تجارت الکترونیک داشتند.

در دوره پیش‌بینی شده، انتظار می‌رود بازار جهانی لجستیک به دلیل افزایش محبوبیت برون‌سپاری در شرکت‌های چندملیتی برای توزیع و تولید در مقیاس جهانی، رشد چشم‌گیری داشته باشد. خدمات لجستیک مزایای فراوانی دارد، از جمله بهبود عملکرد تحویل، کاهش هزینه‌های عملیاتی و افزایش رضایت مشتریان، و به همین دلیل بسیاری از تولیدکنندگان و خرده‌فروشان در سراسر جهان آن را جزو ارکان حیاتی کسب‌وکار خود می‌دانند.

علاوه بر این، لجستیک نقشی کلیدی در افزایش رقابت‌پذیری سازمان‌ها ایفا می‌کند و بر انعطاف‌پذیری، تحویل بموقع، کیفیت و کنترل هزینه‌ها تاثیرگذار است. جهانی‌شدن نیز عامل جدیدی برای رشد بازار محسوب می‌شود، زیرا بسیاری از شرکت‌های چندملیتی، بخش لجستیک خود را برون‌سپاری می‌کنند. علاوه بر این، لجستیک امکان تفکیک مراحل مختلف فرایند تولید در کشورهای مختلف را فراهم می‌آورد و به کاهش کل هزینه‌های تولید کمک می‌کند.

شرکت‌های حمل‌ونقل و لجستیک در سراسر جهان برای افزایش سودآوری و پایداری، بر بهبود کارایی زنجیره تامین تمرکز کرده‌اند. در این میان، وجود استانداردهای مشترک حاکمیتی برای بخش لجستیک ضروری است. کمبود دالت دولت‌ها و نبود سازمان‌های منطقه‌ای که بتوانند فعالیت‌های استانداردسازی لجستیک را به صورت جهانی راه‌اندازی و هماهنگ کنند، سطح استانداردسازی در کشورهای اروپایی مانند بریتانیا، آلمان و فرانسه را محدود کرده است.

استانداردسازی مشترک در مدیریت لجستیک این امکان را فراهم می‌کند که هر فروشنده بتواند بیشتر خدمات مورد نیاز را در یک بسته واحد ارائه دهد.

به گزارش «دنیای اقتصاد»، در سال ۲۰۲۴، بخش حمل‌ونقل جاده‌ای با سهمی حدود ۴۸ درصد از بازار جهانی حمل‌ونقل، بیشترین سهم را به خود اختصاص داد. افزایش تقاضا برای ناوگان جاده‌ای حمل کالاهای خرده‌فروشی در مسافت‌های طولانی، به ویژه در بازارهای داخلی، موجب رشد این بخش شده است. کسب‌وکارهای خرده‌فروشی عمدتاً از کامیون‌ها و خودروهای با ظرفیت حمل بالا استفاده می‌کنند. علاوه بر این، بهبود ارتباطات جاده‌ای در کشورهای در حال توسعه و زیرساخت‌های گسترده جاده‌ای در کشورهای توسعه‌یافته، نقش مهمی در رشد حمل‌ونقل جاده‌ای دارد. بسیاری از شهرهای سطح دو و سه (از نظر جایگاه اقتصادی و نقش در شبکه زنجیره تامین) در کشورهای مختلف از طریق جاده به خوبی به شبکه اصلی متصل هستند و این امکان را برای شرکت‌های لجستیک فراهم می‌آورد تا محصولات را از طریق جاده به مقصد برسانند. انتظار می‌رود این روند با بهبود سیستم‌های حمل‌ونقل جاده‌ای و توسعه بزرگراه‌ها در سراسر جهان ادامه یابد. در مقابل، بخش حمل‌ونقل آبی سریع‌ترین نرخ رشد را در سال ۲۰۲۴ تجربه کرد و با رشدی حدود ۷.۵ درصد نسبت به سال قبل از آن، بیشترین افزایش را در میان سایر مدهای حمل‌ونقل داشت. حمل‌ونقل آبی با استفاده از کشتی‌ها و انواع ناوگان کوچک‌تر برای جابه‌جایی کالا، مسافر و باربری انجام می‌شود و به دلیل هزینه کمتر نسبت به حمل‌ونقل هوایی، ریلی و جاده‌ای، برای تجارت بین‌المللی کالاهای سنگین در مسافت‌های طولانی مناسب است. همچنین در عملیات نظامی و حمل‌ونقلی کوچک‌ترین سهم را از کل بازار داشته است، اما برای جابه‌جایی کالاهای با ارزش بالا، حساس به زمان، یا فاسدشدنی، حیاتی است. افزایش تجارت الکترونیک بین‌المللی و گسترش شبکه‌های حمل سریع باعث رشد تدریجی این بخش شده است؛ رشدی که به نظر می‌رسد در سال‌های آتی نیز ادامه خواهد داشت.

روزنامه مارز هتساد

شنبه ۲۲ مهر ۱۴۰۴ شماره ۷۷۹ www.marzeghtesad.ir

♥ **ریسک‌های پولی همچنان سد راه بازار**
۴۰ روز تقویمی از بازگشایی بورس بعد از جنگ تحمیلی ۱۲ روزه می‌گذرد و این در حالی است که بازار تنها در سه روز موفق به جذب نقدینگی شده است. دیروز تالار شیشه‌ای بعد از یک خروج ممتد ۱۲ روزه شاهد ورود پول بود، ورودی که البته کارشناسان مختلف تفسیرش گوناگونی از علل آن ارائه می‌دهند، اما باور غالب آنها بر این است که تا بهبود میانگین ارزش معاملات نمی‌توان به بهبود وضعیت بورس امید بست.

پس از دورهای طولانی از خروج نقدینگی، حالا بسیاری از نمادها به سطوح ارزندگی تاریخی خود رسیده‌اند و نشانه‌هایی از بازگشت سرمایه‌گذاران ورود نقدینگی به برخی از صنایع دیده می‌شود. تحلیل‌نسبتهای مالی مانند P/E و EV/EBIT نشان می‌دهد که فشار فروش تا حدی کاهش یافته و برخی معامله‌گران تازه‌وارد در حال ارزیابی فرصتهای جذاب قیمتی هستند. از سوی دیگر، بررسی شاخص‌های تکنیکال نیز حکایت از این‌س دارد که بیش از ۷۰ درصد نمادها به محدوده اشباع فروش وارد شده‌اند و به سطوح حمایتی کلیدی نزدیک شده‌اند که این موضوع به‌عنوان سیگنال خرید برای نوسان‌گیران و فعالان تکنیکال مطرح شده است.

با وجود این تحولات مثبت، مهم‌ترین مانع بنیادی بازار همچنان سیاست‌های پولی کشور است. روند افزایشی نرخ بهره و بالا رفتن هزینه‌های مالی شرکت‌ها، از یکسو فشار مضاعفی بر عملکرد مالی بنگاه‌ها وارد می‌کند و از سوی دیگر، جذابیت بازدهی ابزارهای درآمد ثابت را افزایش داده که باعث کاهش رغبت سرمایه‌گذاری در سهام می‌شود. در بعد سیاستگذاری نیز موضوع واگذاری شرکت‌ها و سهام دولتی در چارچوب برنامه هفتم توسعه یکی دیگر از محورهای کلیدی برای فعالان بازار است که به‌خصوص در شرکت‌های اولویت‌دار باید با سرعت بیشتری دنبال شود.

در مجموع، بازار سرمایه ایران اکنون در نقطه‌ای حساس قرار گرفته است؛ نقطه‌ای که هر چند با فرصتهای ارزنده‌ای همراه است، اما همچنان زیر سایه ریسک‌های سیاسی و سیاست‌های پولی قرار دارد و نیازمند تصمیمات هوشمندانه و حمایت‌های به موقع برای حفظ ثبات و رونق است.

ریسک‌های پولی؛ مهم‌ترین مانع بازار سهام
کامل ابراهیمیان، تحلیلگر ارشد بازار سرمایه گفت: پس از خروج قله‌توجه نقدینگی از بازار سرمایه در هفته‌های اخیر، عمدتاً بدلیل تشدید ریسک‌های ناشی از تنش‌های جنگی و ابهام در خصوص چشم‌انداز اقتصادی و سیاسی کشور، بخشی عمده‌ای از نمادها به سطوح ارزندگی تاریخی خود رسیده‌اند که ما شاهد ورود نقدینگی به برخی از نمادها و صنایع به‌داز چندین هفته خروج نقدینگی هستیم. بر اساس نسبت‌های مهم ارزش‌یابی همچون P/E و EV/EBIT، تجربه نشان می‌دهد که در چنین سطوحی فشار فروش کاهش یافته و بخشی از سرمایه‌گذاران جدید نیز به شناسایی و ارزیابی سهام جذاب از منظر قیمتی می‌پردازند. وی ادامه داد: از منظر تکنیکال، بررسی شاخص‌های بازار نشان می‌دهد بیش از ۷۰ درصد نمادها در محدوده اشباع فروش قرار گرفته و بسیاری به سطوح حمایتی مهم رسیده‌اند. این شرایط، سیگنال‌های خرید معتناداری برای سرمایه‌گذاران نوسان‌گیر و فعالان تکنیکال صادر کرده و طی روزهای اخیر شاهد تقویت این گروه از خریداران بودیم. ابراهیمیان معتقد است مهم‌ترین ریسک بنیادی پیش‌روی بازار همچنان در حوزه سیاست‌های پولی نهفته است. او گفت: «تداوم روند افزایشی نرخ بهره و نرخ بهره بین‌بانکی، از یکسو هزینه‌های مالی شرکت‌ها را بالا می‌برد و از سوی دیگر، با خدایت‌تر کردن بازده ابزارهای درآمد ثابت، انگیزه سرمایه‌گذاری در بازار سهام را کاهش می‌دهد. این تحلیلگر ارشد بیان کرد: در بُعد سیاستگذاری، یکی از محورهای مورد توجه فعالان بازار، موضوع واگذاری شرکت‌ها و سهام دولتی در چارچوب برنامه هفتم توسعه است. هرچند سیاست وزارت اقتصاد مبنی بر واگذاری اینتا در سطح مدیریت و سپس در مالکیت اعلام شده، اما انتظار می‌رود این روند با سرعت بیشتری دنبال شود، به‌ویژه برای شرکت‌هایی که در اولویت قرار گرفته‌اند. وی گفت: در بخش عملکرد شررکت‌ها، بارغم محدودیت‌های ناشی از ناترازی انرژی، برخی صنایع همچون روند رو به رشد فروش مالهانه را حفظ کرده‌اند؛ موضوعی که می‌تواند نوبدبخش ارائه گزارش‌های شش‌ماهه مطلوب از سوی این گروه‌ها در پایان تابستان باشد.

این تحلیلگر گفت: بازار سرمایه در حال حاضر از منظر ارزندگی و نسبت‌های بنیادی در شرایط جذابی قرار گرفته است. با این حال، تا زمان کاهش ریسک‌های سیستماتیک، رفتار سرمایه‌گذاران محتاطانه باقی خواهد ماند و انتظار می‌رود جریان نقدینگی عمدتاً به سمت صنایع و نمادهایی هدایت شود که از منظر بنیادی و تکنیکال در موقعیت برتری قرار دارند.

«شرایط فعلی بازار سرمایه واقعا پاسخگوی هیچ‌یک از سئوالات ما نیست و کاملاً خارج از فضای اقتصادی است و به طور کامل برگرفته از مسائل سیاسی است. اگر بخواهیم روند تحلیل کلاسیک شامل بررسی ارزندگی شرکت‌ها، رشد سودآوری، نرخ بهره و... را ماکل قرار دهیم، به هیچ پاسخ منطقی نمی‌رسیم. بازار ما اکنون به گروگان تبدیل شده است و متأسفانه در شرایط نامساعد، رفتارهای متفاوت و نامنتظمی از خود نشان می‌دهد.» وی در ادامه افزود: «آقای مدنی‌زاده در اظهارات اخیرشان نشان داده‌اند که بیشتر به مبنای آکادمیک پایبند هستند.» محبی با بیان اینکه وضعیت بازار را «بسیار گرم ارزیابی می‌کند، تصریح کرد: «بازار هیچ روند مثبتی از خود نشان نمی‌دهد و هنوز از مسیر نزولی خارج نشده است.

کرد و به سمت خرید انبوه بیت‌کوین هدایت نمود. این تصمیم، که در زمان خود بسیار پریسک به نظر می‌رسید، باعث شد میکرواستراتژی به شرکتی با ارزش بازار تقریبی ۹۲میلیارد دلار تبدیل شود. امروزه این شرکت با نام Strategy شناخته می‌شود و در واقع بخش بزرگی از ارزش خود را مدیون دارایی‌های رمزآری است، نه فعالیت نرم‌افزاری. این تغییر مسیر به بسیاری از مدیران شرکت‌های کوچک و متوسط نشان داد که تغییر حوزه فعالیت به سمت رمزآر‌ها می‌تواند به سرعت ارزش بازار را افزایش دهد. حتی اگر سودآوری واقعی و پایدار چنین تغییری مبهم باشد، کافی است خبر آن منتشر شود تا سرمایه‌گذاران خرد با اشتیاق به سمت سهام شرکت هجوم بیاورند. بنابراین تجربه سیلور نوعی رفتاری ایجاد کرده که اکنون در شرکت‌های دیگر بازتولید می‌شود و پدیده‌هایی مانند جهش Eightco را توضیح می‌دهد.

بیت‌کوین

خوش‌بینی‌های افراطی
برخی از سرمایه‌گذاران ممکن است چنین رخدادهایی را بی‌اهمیت بدانند و آنها را به عنوان شوخی‌های بازار توصیف کنند. آنها این رفتارها را نمونه‌ای از بی‌اعتباری نظریه بازار کارا قلمداد می‌کنند. با این حال نمی‌توان از کنار این پدیده‌ها بی‌تفاوت گذشت. تاریخ نشان داده است که حباب‌ها اغلب از گوشه‌ای کوچک و کم‌اهمیت آغاز می‌شوند و سپس به موجی بزرگ تبدیل می‌شوند. بنابراین حتی اگر بخش عمده سرمایه‌گذاران درگیر چنین ماجراجویی‌هایی نشوند، این هیجان افراطی می‌تواند نشانه‌ای از سرخوشی عمومی در بازار باشد. چنین سرخوشی‌ای اعتماد عمومی را نسبت به پایداری نظام مالی خدشه‌دار می‌کند و می‌تواند زمینه‌ساز بحران‌های بعدی شود.

بیت‌کوین

کریپتو زیر سایه سیاست
درحالی‌که شور و شوق بازار رمزآر‌ها توجه‌ها را جلب کرده است، اقتصاد آمریکا نیز تصویری پیچیده و چندلایه از خود ارائه می‌دهد. بورس این کشور در سال جاری بیش از ده درصد رشد داشته و شاخص‌های اصلی نزدیک به رکورد‌های تاریخی حرکت می‌کنند. این در حالی است که فضای ژئوپلیتیک جهان منشعب است و سیاست‌های تجاری آمریکا برخلاف جریان جهانی‌سازی عمل می‌کند. علاوه بر این، استقلال فدرال‌رزرو با فشارهای سیاسی تهدید می‌شود و حتی برخی سیاستمداران مانند دونالد ترامپ آشکارا تلاش می‌کنند بر سیاست‌های پولی اعمال نفوذ کنند. در چنین شرایطی، دولت آمریکا عملاً بردگان و بازندگان اقتصاد را انتخاب می‌کند و این موضوع پرسش‌های مهمی درباره آینده بازار آزاد ایجاد کرده است. با مقایسه عملکرد بازار آمریکا با دیگر بازارهای جهانی، روشن می‌شود که رشد اسمال چندان هم استثنایی نبوده است. از سال ۲۰۰۹ تاکنون، این یکی از ضعیف‌ترین عملکردهای نسبی بازار آمریکا بوده است. کاهش ارزش دلار نیز موجب شده است که سرمایه‌گذاران خارجی با باقی ماندن در بازارهای محلی خود سود بیشتری به دست آورند. این واقعیت نشان می‌دهد که بخشی از خوش‌بینی موجود در بازار آمریکا بیش از آنکه بر پایه قدرت واقعی اقتصاد باشد، بر احساسات و امیدهای کوتاه‌مدت استوار است.

نتایج نظرسنجی‌های اخیر نیز این موضوع را تایید می‌کند. موسسه Absolute Strategy Research گزارش داده است که خوش‌بینی سرمایه‌گذاران در سطحی سابقه‌ای قرار دارد. سرمایه‌گذاران نه تنها نسبت به ابتدای سال خوش‌بین‌تر شده‌اند، بلکه این خوش‌بینی بالاتر از میانگین یک دهه گذشته است. نیکولای تانگن، مدیر صندوق نفتی دو تریلیون دلاری نروژ، گفت که انتظار داشته بازار در شرایط کنونی ۳۰ تا ۴۰ درصد افت کند. اما بازار برخلاف پیش‌بینی او و بسیاری دیگر به رشد خود ادامه داده و فضایی سرشار از اعتماد و امید شکل گرفته است.

بیت‌کوین

نگاه‌ها به روز ۱۷ سپتامبر
اکنون همه نگاه‌ها به فدرال‌رزرو دوخته شده است. انتظار می‌رود این نهاد در هفته‌های آینده کاهش نرخ بهره را آغاز کند. این اقدام در شرایطی رخ می‌دهد که سودآوری شرکت‌های آمریکایی همچنان در سطح بالایی قرار دارد. مرور تاریخ نشان می‌دهد که چنین همزمانی‌ای به ندرت اتفاق افتاده است. آخرین بار که فدرال‌رزرو در شرایط سودآوری بالا اقدام به کاهش نرخ بهره کرد، درست پیش از بحران مالی ۲۰۰۸ بود. همین واقعیت کافی است تا تحلیلگران با احتیاط بیشتری به آینده نگاه کنند و نسبت به خطر پنهان در دل این خوش‌بینی هشدار دهند.

بازارهای مالی همیشه میان دو چهره متضاد حرکت می‌کنند. یک چهره نشان‌دهنده انعطاف‌پذیری و قدرت آنها در سازگاری با شرایط دشوار است و چهره دیگر بازتابی از آسیب‌پذیری و شوری‌دگی است. ماجرای شرکت Eightco، تجربه میکرو استراتژی و عطش سرمایه‌گذاران برای دارایی‌های بدون کاربرد واقعی همگی نشانه‌هایی هستند که نمی‌توان آنها را حاشیه‌ای و بی‌اهمیت دانست.

این نشانه‌ها رنگ خطری محسوب می‌شوند که می‌گویند خوش‌بینی بیش از حد می‌تواند خطرناک باشد. درحالی‌که ظاهر بازارها از انعطاف‌پذیری حکایت دارد، پشت این ظاهر امکان شکل‌گیری آسیب‌پذیری‌های جدی وجود دارد. اگر سیاست‌های پولی انبساطی با این سطح از سرخوشی ترکیب شوند، زمینه برای وقوع تکانه‌های شدیدتر در آینده فراهم خواهد شد.

شرکت فعال در حوزه رمزآر جیمینی اسپیس استیشن روز پنج‌شنبه توانست در عرضه اولیه سهام خود ۴۲۵میلیون دلار جذب کند. این شرکت به رهبری دولقوهای میلیاردر، تایلر و کامرون وینکلوس، سهام خود را با قیمتی بالاتر از محدوده تعیین‌شده اولیه عرضه کرده اقدامی که نشان‌دهنده تقاضای چشم‌گیر سرمایه‌گذاران برای حضور در این بازار نوظهور است. طبق بیانیه رسمی جیمینی، حدود ۱۵.۲میلیون سهم این شرکت با قیمت ۲۸دلار به فروش رفته در حالی‌که پیش‌تر فروش قیمتی ۲۴ تا ۲۶ دلار تعیین شده بود. این رقم بالاتر حتی از بازه اولیه ۱۷ تا ۱۹ دلاری است که در آغاز هفته مطرح شده بود. چنین روندی، از عطش بالای سرمایه‌گذاران برای ورود به بازار رمزآر‌ها حکایت دارد. بر اساس محاسبات روتنر، این عرضه اولیه ارزش جیمینی را به‌حدود ۳.۳۳ میلیارد دلار رسانده است. نکته قابل‌توجه آن است که جیمینی سقف جذب منابع مالی را در مه‌ان ۴۲۵میلیون دلار قفل کرده بود؛ اقدامی که کمتر در عرضه‌های اولیه مشاهده می‌شود. این در حالی است که میزان تقاضا بیش از ۲۰ برابر تعداد سهام عرضه‌شده بود. چنین استقبال کم‌سابقه‌ای تا حد زیادی مدیون رکوردشکنی قیمت دارایی‌های دیجیتال و تغییر فضای نظارتی در ایالات متحده است. طی ماه‌های اخیر، با رفع برخی محدودیت‌ها و پیروزی‌های حقوقی شرکت‌های حوزه رمزآر، این صنعت بار دیگر توانسته جایگاه خود را در بازارهای مالی تثبیت کند. عرضه اولیه جیمینی بخشی از موج تازه‌ای از ورود شرکت‌های مرتبط با رمزآر به بورس آمریکا است.

بورس تهران در روزهای اخیر دیگر مانند قبل در مسیر نزولی حرکت نکرده است. نا‌ماگر اصلی این بازار ۷ روز متوالی مثبت را پشت سر گذاشته و در این مدت ۹.۷۷ درصد بر ارتفاع خود افزوده. این در حالی است که بورس اوراق بهادار تهران به‌عنوان مهم‌ترین بخش از بازارهای مالی کشور پس از آتش‌پس تا هفته نخست شهریورماه ۶ کانال حساس را از دست داد و تا سطح دومیلیون و ۳۰۰ هزار واحد عقب‌نشینی کرد، اما در هفته‌های اخیر همگام با رشد ناآهپانی دلار آزاد، طلا و سکه عملکرد متفاوتی را به نمایش گذاشت و از نوسان منفی شاخص کل بورس کاسته شده است. به‌طوری‌که تحت‌تاثیر روند ادامه‌دار مرادوات دیپلماتیک بر سر مسائل هسته‌ای، شرایط بازار سهام به مراتب بهتر از قبل شده و تا حدودی از بلاتکلیفی فعالان بازار کم شده است. این ادعا را می‌توان با ورود پول در دو هفته اخیر و همچنین صعود ۷ روزه شاخص بورس به اثبات رساند.

گذشته معاملات بورس رونق یافته و با افزایش‌تحرک در مدار صعودی پیشروی کرده است. از سویی بازار سهام در شرایط کنونی تحت‌تاثیر مسائل متعددی از قبیل روند بازارهای موازی، ابهامات موجود در مذاکرات هسته‌ای و همچنین احتمال گزارش‌های مثبت پیش روی شرکت‌ها، معاملات محتاط را تجربه می‌کند.

در همین رابطه محمد غفوری، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد» ضمن اشاره به وضعیت بورس اظهار کرد: پس از روزهای منفی اخیر بورس تهران در هفته گذشته شرایط معاملاتی مطلوبی را پشت سر گذاشت و بسیاری از سهام بازار رشد مناسبی را تجربه کردند. صندوق‌های سرمایه‌گذاری نیز در وضعیت قابل قبولی قرار داشتند. با این حال باید توجه داشت که سطح ۲میلیون و ۶۵۰ هزار هزار واحدی شاخص کل در این هفته به‌عنوان یک مقاومت مهم برای بازار سرمایه محسوب می‌شود. از منظر ریسک‌های سیستماتیک، بازار همچنان جایگاه مناسبی ندارد و لازم است منتظر ماندن تا مشخص شود اخباری که در هفته‌های آتی منتشر می‌شود چه تأثیری بر روند بازار خواهد گذاشت.

به گفته این کارشناس، برخی عوامل دیگر نیز در رشد بورس موثر واقع شده است. او گفت:

یکی از مهم‌ترین اخبار، مربوط به صنعت لیدر بازار، یعنی خودروسازها بود. خبر ورود مجدد برخی محصولات ایران‌خودرو به بورس کالا می‌تواند تاثیر قابل‌توجهی بر روند معاملات داشته باشد.

همچنین خصوصی‌سازی که سال گذشته در بازار سرمایه انجام شد، به نظر می‌رسد

امسال آثار خود را در صورت‌های مالی شرکت‌ها نشان دهد. هر چه بتوانیم از قیمت‌گذاری

دستوری فاصله بگیریم و تولیدکننده مستقیماً با مصرف‌کننده در ارتباط باشد، تاثیر مثبت آن

را بر عملکرد شرکت‌ها و ارزش سهام‌شان مشاهده خواهیم کرد.

محمد غفوری در مورد وضعیت ارزش معاملات خرد بیان کرد: بالا آمدن ارزش معاملات

در روزهای اخیر نشانه‌ای مثبت برای بازار سرمایه محسوب می‌شود. با این حال، در نگاه

کوتاه‌مدت، سطح مقاومتی هفته آینده اهمیت زیادی خواهد داشت و بازار نیازمند حمایت

خبرهای مثبت است. در صورت انتشار اخبار امیدوارکننده از مذاکرات، شرایط بازار می‌تواند

بتر شود؛ اما اگر اخبار ناامیدکننده باشد، با وجود وضعیت بنیادی مناسب، احتمال اصلاح

کوتاه‌مدت در بازار وجود دارد.

منوی رونق بورسی

گفت‌وگوی «دنیای اقتصاد» با کارشناسان بازار سرمایه نشان می‌دهد، افزایش قابل توجه ارزش معاملات در هفته سوم شهریورماه، سیگنال استقبال خریداران از معاملات سهام را مخایره می‌کند. اگرچه ارزش معاملات خرد بازار، در ماه‌های اخیر و حتی در دو هفته مثبت گذشته نتوانسته از مرز ۱۰ هزار میلیارد تومان عبور کند، اما ورود این سنجه آماری به سطوح بالاتر یکی از نشانه‌های رونق نسبی محسوب می‌شود. البته برای تداوم روند صعودی بازار سهام، بازار نیازمند دست به دست شدن سهام میان بازیگران و فعالان مختلف بازار سهام است و کارشناسان می‌گویند تا زمانی که ارزش معاملات خرد در بالای سطح ۱۰ هزار میلیارد تومان تثبیت نشود امکان عقب‌نشینی بورس وجود دارد. بنابراین، روند صعودی اخیر که از هشتم شهریور شروع شد، به‌برای تداوم خود نیازمند جابه‌جایی سهام میان گروه‌های مختلف است.

شاخص بورس با ورود به هفته دوم شهریورماه، در سطح ۳۹۵میلیون و ۳۹۵ هزار واحدی قرار گرفت، اما پس از آن با رشد روبه‌رو شد و شاخص‌های سهامی در مسیر صعودی قرار گرفته‌ند. به طوری‌که این عامل سبب شد سهامداران خرد با انگیزه بیشتری در سمت خرید ظاهر شوند. بورس در روند نزولی اخیر خود متاثر از پیشروی ابهامات پیرامون مساله هسته‌ای کشور تا سطح دومیلیون و ۳۰۰ هزار واحد عقب نشست و افت‌های سنگینی را در قیمت‌ها و شاخص‌ها تجربه کرد. ریزشی که منجر به رسیدن قیمت سهام به محدوده‌های ارزنده شد. به همین دلیل است که به باور تحلیلگران یکی از مهم‌ترین عواملی که در روزهای اخیر به عنوان محرک رشد قیمت سهام به ایفای نقش پرداخته است، ارزندگی سهام موجود در بازار بوده است. علاوه بر این موضوع با توجه به اینکه دلار آزاد عمدتاً در سطح ۱۰۰ هزار تومان در نوسان بوده و بازارهای دیگر نیز با رشد قیمتی همراه شده‌اند؛ این متغیر نیز به عنوان محرک دیگر از منظر انتظارات تورمی عمل کرده و بخشی از جریان پول را به سمت بازار سهام هدایت کرده است.

مرز صعود و سقوط

روند صعودی بورس تهران و بازپس‌گیری سه کانال حساس و مهم در دو هفته اخیر در حالی ادامه دارد که سرمایه‌گذاران، با احتیاط معاملات این بازار را دنبال می‌کنند. در روزهای

رکوردشکنی پی‌درپی «اونس»

پیش‌فروش سکه را برای تامین تقاضا و افت حباب سکه در پیش گیرد و این موضوع با استقبال قابل‌توجهی نیز روبه‌رو شد.

قیمت جهانی طلا در هفته گذشته، شاهد رکورد تاریخی جدیدی بود. طلا در معاملات روز گذشته نیز با ۰.۵ درصد افزایش در نزدیکی ۳۶۵۰ دلار در هر اونس معامله شد که فاصله کمی با رکورد ۳۶۷۳ دلاری در اوایل هفته داشت. این روند صعودی موجب شد که طلا برای چهارمین هفته متوالی روندی صعودی را به ثبت برساند و بازدهی آن از ابتدای سال به حدود ۳۹ درصد برسد. عوامل اصلی رشد اخیر طلای جهانی، شامل داده‌های ضعیف بازار کار آمریکا، انتظار برای چند مرحله کاهش نرخ بهره فدرال‌رزرو تا پایان سال، تضعیف شاخص دلار، خریدهای سنگین بانک‌های مرکزی و ورود سرمایه به صندوق‌های ETF طلا است. تقریباً تمام ۱۰۷ اقتصاددان شرکت‌کننده در نظرسنجی روتنر پیش‌بینی کرده‌اند که فدرال‌رزرو در نشست ۱۷ سپتامبر نرخ بهره را ۰.۲۵ واحد درصد کاهش می‌دهد و احتمال کاهش‌های بیشتر تا پایان سال نیز بالاست. این انتظارات باعث افزایش جذابیت طلا به‌عنوان دارایی بدون بازده شده است. تحلیلگران از جمله جی‌وونای استانتوو از بانک یو‌پی‌اس، معتقدند این محرک‌ها می‌توانند قیمت طلا را تا میانه سال آینده به محدوده ۳۹۰۰ دلار برساننددر کنار این تحولات، شاخص قیمت مصرف‌کننده آمریکا در ماه اوت ۲.۹ درصد نسبت به سال قبل رشد کرد که بالاترین رشد در هفت ماه محسوب می‌شود و هم‌زمان، تعداد متقاضیان بیمه یکاری به بالاترین سطح از اکتبر ۲۰۲۱ رسید. این داده‌ها دست فدرال‌رزرو را برای ادامه سیاست‌های انبساطی باتر می‌کند. همچنین داده‌های بلومبرگ نشان می‌دهد صندوق‌های ETF مبتنی بر طلا طی هفته اخیر، حدود ۲۵ تن به ذخایر خود افزودند

سرمایه‌گذاری کریپتویی زیر سایه فومو

❧ **فرحناز نعمتی** – بازارهای مالی همواره در حال حرکت میان دو قطب متضاد هستند. یک قطب نشان‌دهنده توانایی آنها در سازگاری با شرایط متغیر و ایجاد فرصت‌های تازه برای سرمایه‌گذاران است.

بیت‌کوین

در بسیاری از دوره‌های تاریخی دیدهایم که سرمایه‌گذاران گاهی آن‌قدر مجذوب ظاهر فرصت‌ها می‌شوند که از درک واقعیت‌های زیرین غافل می‌مانند. این غفلت می‌تواند موجب شکل‌گیری حباب‌هایی شود که در ابتدا هیجان‌انگیز به نظر می‌رسند اما در نهایت تهدیدی برای ثبات مالی محسوب می‌شوند.

بازار رمزآر‌ها در سال‌های اخیر به نمادی از این دوگانگی تبدیل شده است. از یکسو طرفداران این بازار ادعا می‌کنند که رمزآر‌ها افقی تازه در برابر تمام مالی سنتی گشوده‌اند و می‌توانند نقش مهمی در آینده مبادلات جهانی ایفا کنند. از سوی دیگر واقعیت این است که بسیاری از پروژه‌های رمزآری هنوز فاقد کاربرد واقعی و ملموس در اقتصاد روزمره هستند و بیشتر بر پایه هیجان، تبلیغات و امیدواری شکل گرفته‌اند. در چنین بستری تشخیص این‌که آیا با انعطاف‌پذیری بازار مواجهیم یا با شوری‌دگی غیرمنطقی، دشوارتر از همیشه به نظر می‌رسد.

سود نجومی با نماد تبلیغاتی

ماجرای اخیر شرکت Eightco Holdings نمونه‌ای روشن از همین وضعیت را به نمایش گذاشته است. این شرکت تا همین چند روز پیش تنها یک فعال کوچک در صنعت بسته‌بندی و مدیریت موجودی برای فروشگاه‌های آنلاین بود. چنین شرکتی نه نام پرآوازه‌ای داشت و نه در صنعتی قرار داشت

بورس تهران در روزهای اخیر دیگر مانند قبل در مسیر نزولی حرکت نکرده است. نا‌ماگر اصلی این بازار ۷ روز متوالی مثبت را پشت سر گذاشته و در این مدت ۹.۷۷ درصد بر ارتفاع خود افزوده. این در حالی است که بورس اوراق بهادار تهران به‌عنوان مهم‌ترین بخش از بازارهای مالی کشور پس از آتش‌پس تا هفته نخست شهریورماه ۶ کانال حساس را از دست داد و تا سطح دومیلیون و ۳۰۰ هزار واحد عقب‌نشینی کرد، اما در هفته‌های اخیر همگام با رشد ناآهپانی دلار آزاد، طلا و سکه عملکرد متفاوتی را به نمایش گذاشت و از نوسان منفی شاخص کل بورس کاسته شده است. به‌طوری‌که تحت‌تاثیر روند ادامه‌دار مرادوات دیپلماتیک بر سر مسائل هسته‌ای، شرایط بازار سهام به مراتب بهتر از قبل شده و تا حدودی از بلاتکلیفی فعالان بازار کم شده است. این ادعا را می‌توان با ورود پول در دو هفته اخیر و همچنین صعود ۷ روزه شاخص بورس به اثبات رساند.

تحرکات بازار سهام طی ۷ روز معاملاتی گذشته سبب شد دمانسج اصلی بورس بتواند تا سطح دومیلیون و ۶۲۹ هزار واحد در آخرین روز معاملاتی هفته پیشروی کند. بررسی‌های آماری نشان می‌دهد شاخص کل بورس در هفته‌ای که گذشت با یک روز تعطیل بازدهی ۴.۱۹ درصد را به ثبت رسانده و خالص تغییر مالکیت هفتگی نیز با ورود پول دو هزار و ۵۲۶میلیارد تومان همراه بود تا دو هفته متوالی بازار سهام نظاره‌گر ورود پول بازیگران خرد باشد. همچنین میانگین هفتگی ارزش معاملات نیز با رشد ۶۲ درصدی به سطح ۶ هزار و ۸۸۳میلیارد تومان رسید. بازار سهام در شرایطی اوضاع بهتری را سپری می‌کند که ارزش معاملات خرد نظر تحلیلگران را نسبت به قبل جلب کرده است. شاخص هموزن نیز در هفته‌ای که گذشت با افزایش ۲.۴۸ درصدی روبه‌رو شد و شاخص کل فرابورس نیز رشد ۲.۱۴ درصدی را به ثبت رساند.

به‌طور کلی روند صعودی معاملات بورس تهران گویای بازگشت امید نسبی خریداران به این بازار است. این وضعیت در حالی ادامه دارد که به‌نظر می‌رسد مشکل اصلی ناشی از بلاتکلیفی در سیاست خارجی کشور و ابهام در سازوکارهای سیاسی-اقتصادی است که روند همه بازارها را تحت‌تاثیر قرار داده و به پیش‌بینی ناپذیری شرایط آنها افزوده است. این عوامل منجر به شکل‌گیری وضعیتی شده که در آن اعتماد عمومی اهالی بازار سرمایه تا حد زیادی تنزل یافته است.

قیمت جهانی طلا در روزهای اخیر، رکورد‌های پی‌درپی را شکست و در چهار هفته معاملاتی اخیر بیش از ۹ درصد افزایش یافت. این رشد، بیشتر به دلیل افزایش چشم‌انداز کاهشی نرخ بهره ایالات‌متحده رخ داد. زیرا هم‌زمان با افت چشم‌گیر داده‌های بازار کار آمریکا، نرخ تورم این کشور همچنان در سطوح نسبتاً پایینی قرار دارد. از سوی دیگر، نگرانی سرمایه‌گذاران از وقوع بحران‌های اقتصادی، بی‌اعتمادی به دلار آمریکا و سیاست‌های تجاری آن، سرمایه‌گذاران و بانک‌های مرکزی را به خرید طلا، به عنوان دارایی امن سوق داده است. کارشناسان هشدار داده‌اند که افزایش چشم‌گیر قیمت طلا در سال جاری می‌تواند نشانه‌ای از وقوع بحران جدی در اقتصاد آمریکا باشد. سیاست‌های ترامپ در اقتصاد آمریکا باعث نگرانی سرمایه‌گذاران از آینده دلار و اوراق قرضه شده است و نیازمند اجرای سیاست‌های اصلاحی است. در این شرایط، افزایش جریان سرمایه ورودی به صندوق‌های ETF مبتنی بر طلا، گواه استقبال سرمایه‌گذاران از این فلز ارزشمند است. تحلیلگران بر این باورند که این روند می‌تواند قیمت طلا را تا محدوده ۳۹۰۰ دلار در سال آینده بالا ببرد. در این میان، سطح حمایت ۳۵۰۰ دلار و مقاومت ۳۷۰۰ دلار نقش تعیین‌کننده‌ای در ادامه روند صعودی خواهند داشت و سرمایه‌گذاران جهانی با دقت این سطوح را دنبال می‌کنند. نقره و سایر فلزات گرانب‌ها نیز در روند صعودی قرار دارند. نقره، مانند همتای طلایی خود شاهد رکوردن‌ی‌های متوالی بوده و اکنون در بالاترین قیمت ۱۴ سال اخیر معامله می‌شود. قیمت جهانی طلا، در کنار نرخ ارز، از عوامل تاثیرگذار بر قیمت طلای داخلی است و می‌تواند به شکل چشم‌گیری به آن جهت دهد. در هفته‌های اخیر، رشد طلای جهانی باعث رشد قیمتی طلای داخلی و سکه شد. در واکنش به این موضوع سیاستگذار مجبور شد که سیاست

▼ توزیع ۱۴۰ هزار تن نهاده دامی میان عشایر کشور

مدیرعامل اتحادیه تعاونی‌های عشایری دامداران متحرک ایرانیان گفت: بیش از ۱۴۰ هزار تن نهاده دامی از ابتدای سال تاکنون در میان عشایر توزیع شده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۳۰ هزار تن افزایش داشته است.

فصل خرم اظهار داشت: ظرف چهار ماهه امسال، نزدیک به ۲۰۰ هزار تن نهاده دامی در اختیار این اتحادیه قرار گرفته که از این میزان تاکنون بیش از ۱۴۰ هزار تن میان عشایر توزیع کرده‌ام.

مدیرعامل اتحادیه تعاونی‌های عشایری دامداران متحرک ایرانیان اظهارداشت: بیش از ۷۰ درصد نهاده توزیع شده میان عشایر جو و بقیه سیوس و ذرت بوده است.

وی ارزش ریالی ۱۴۰ هزار تن نهاده را بیش از ۱۷۰۰ میلیارد تومان عنوان کرد و گفت: مابقی این نهاده‌ها تا هفته آینده میان عشایر توزیع خواهد شد. خرم تصریح کرد: با توجه به خشکسالی و کاهش بارندگی در سال جاری و کاهش تولید علوفه در مراتع، نیاز جامعه عشایری به نهاده بیش از سال گذشته برآورد می‌شود.

مدیرعامل اتحادیه تعاونی‌های عشایری دامداران متحرک ایرانیان با بیان این که سال گذشته در کل ۴۰۰ هزار تن نهاده از سوی این اتحادیه میان عشایر توزیع شد، پیش‌بینی کرد به علت خشکسالی امسال حداقل ۶۰۰ هزار تن نهاده برای دام عشایر نیاز باشد. وی با اشاره با تولید قراردادی گوشت قرمز گفت: اگر تولید قراردادی با ما انجام شود، آمادیم به ازای ۲۸۵ هزار تن نهاده‌ای که در اختیار این اتحادیه قرار می‌گیرد تا دی با بهمن ماه امسال، ۱۵ هزار تن گوشت قرمز تحویل دهیم.

وی افزود: این بستر نیز فراهم شده تا اتحادیه همین میزان گوشت را از عشایر خریداری کند و به ازای آن نهاده تحویل آنان بدهد.

■—————■

▼ ۳ هزار روستابازار برای عرضه مستقیم محصولات کشاورزی ایجاد می‌شود

مدیرعامل سازمان تعاون روستایی از برنامه‌ریزی برای توسعه ۳ هزار روستابازار و عرضه مستقیم کالا‌های اساسی در کشور تا پایان دولت خبر داد. محمدرضا طلائی، رئیس هیئتمدیره و مدیرعامل سازمان تعاون روستایی ایران اظهار کرد: ساختار تعاون روستایی بیش از ۶۰ سال سابقه دارد و نقش آن تصدی‌گری نیست بلکه نظارت و سیاست‌گذاری بر تشکل‌هایی است که توسط خود کشاورزان و تولیدکنندگان ایجاد شده‌اند.

وی افزود: بر اساس مصوبه مجلس در برنامه هفتم توسعه، دولت مکلف است تا پایان این برنامه سهم تشکل‌های بخش کشاورزی را به ۲۰ درصد بازار برساند تا واسطه‌های غیرضروری حذف و هزینه‌ها برای مصرف‌کننده کاهش یابد.

مدیرعامل سازمان تعاون روستایی تصریح کرد: هدف این است که مسیر تولید از مزرعه تا سفره کوتاه شود و تشکل‌هایی که از دل روستا شکل گرفته‌اند این نقش را ایفا کنند. وزیر جهاد کشاورزی نیز سیاست‌هایی را از ابتدای مسئولیت خود برای کاهش این فاصله در پیش گرفته و به تازگی به تشکل‌های زیرمجموعه سازمان تکلیف کرده که برای خرید، ذخیره‌سازی و توزیع برنج وارد عمل شوند.

طلائی با اشاره به اینکه کشاورزان تولیدکننده هستند اما تجربه کافی در فروش محصولات ندارند، گفت: روستا بازارها و فروشگاه‌های تعاون روستایی بدلیل کمبود است که کشاورزان به آنها دارند می‌توانند محصولات را مستقیماً عرضه کنند. محله‌های عرضه سال‌هاست با واسطه‌ها کار کرده‌اند و تغییر آنها دشوار است اما با استفاده از ظرفیت تشکل‌ها و ایجاد روستا بازارها این مشکل حل خواهد شد. وی با بیان اینکه تاکنون ۶۴ روستا بازار در کشور به بهره‌برداری رسیده است، اظهار کرد: هدف افزایش بی‌رویه تعداد این بازارها نیست بلکه رساندن کالا در نزدیک‌ترین نقطه به مصرف‌کننده اهمیت دارد. در هفته جهاد کشاورزی امسال ۶۴ روستا بازار از غرفه‌های کوچک تا بازارهای ۲۰ تا ۲۳۰ غرفه‌ای افتتاح شد. مدیریت این بازارها بر عهده اتحادیه‌های کشاورزی است و غرفه‌ها بدون دریافت هزینه در اختیار این قرار می‌گیرد. به گفته مدیرعامل سازمان تعاون روستایی، توسعه این بازارها بر اساس برنامه‌ریزی انجام‌شده ادامه خواهد داشت و تا پایان سال ۵۰۰ روستا بازار با ۱۲۰۰ غرفه و تا پایان دولت ۳ هزار روستا بازار با ۲۷۰۰ غرفه به بهره‌برداری خواهد رسید.وی تأکید کرد: این بازارها به‌طور کامل توسط تشکل‌های روستایی و با هزینه خود آنها ایجاد می‌شوند و هیچ هزینه‌ای از دولت دریافت نمی‌کنند.طلائی در ادامه به وضعیت بازار برنج اشاره کرد و گفت: با آغاز برداشت در مازندران و گیلان، قیمت برنج‌های مرغوب تاکنون ۲۰ تا ۲۵ درصد کاهش یافته و پیش‌بینی می‌شود با رسیدن به پیک برداشت، قیمت‌ها بیش از این کاهش یابد. تشکل‌های تعاون روستایی با هدف عرضه عادلانه و تنظیم بازار وارد خرید و ذخیره‌سازی برنج خواهند شد.

وی درباره تداوم فعالیت فروشگاه‌ها افزود: ساختار فروشگاه‌های تعاون روستایی به‌گونه‌ای طراحی شده که تعطیلی نداشته باشند و اگر گزارشی از تعطیلی وجود داشته باشد پیگیری خواهد شد. سازمان تعاون روستایی متعهد است هیچ محصولی را بالاتر از قیمت مصوب عرضه نکند و برای ایفای نقش تنظیم بازار، تسهیلات ارزان‌قیمت در اختیار تشکل‌ها قرار می‌دهد.

قطار گلبهار، تابهار ۱۴۰۷

بیتا حسن پور – قطار حومه‌ای گلبهار به مشهد یکی از پروژه‌های حمل‌ونقلی مهم استان خراسان رضوی است که از کلنگ‌زنی آن بیش از یک دهه می‌گذرد، اما همچنان به مرحله بهره‌برداری نرسیده است.

قطار حومه‌ای گلبهار به مشهد یکی از پروژه‌های حمل‌ونقلی مهم استان خراسان رضوی است که از کلنگ‌زنی آن بیش از یک دهه می‌گذرد، اما همچنان به مرحله بهره‌برداری نرسیده است. اجرای این پروژه سفرهای روزمره ساکنان شهر جدید گلبهار و شهرک‌های صنعتی اطراف مشهد را پوشش می‌دهد و کارگران این شهرک‌ها، کارمندان و دانشجویان که تقریباً هر روز این مسیر را طی می‌کنند، می‌توانند به جای خودروی شخصی یا تاکسی بین‌شهری، از یک جایگزین بهینه، امن و سریع برای سفرهای روزانه بین شهر مادر و حومه استفاده کنند. به حرکت درآمن این قطار حومه‌ای علاوه بر کاهش ترافیک بین‌شهری به کاهش تصادفات و در نتیجه ارتقای ایمنی مسیر جاده‌ای نیز کمک خواهد کرد. با این حال، طرحی که از ۱۳سال قبل در دست احداث است، هنوز به سرانجام نرسیده و زمان بهره‌برداری از آن طبق وعده متولی دولتی پروژه، به شرط تأمین مالی، به بهار ۱۴۰۷ خواهد رسید.

به گزارش «دنیای اقتصاد»، وزیر راه و شهرسازی در جریان سفر اخیر خود به خراسان رضوی، گزارشی از پیشرفت پروژه قطار حومه‌ای مشهد – گلبهار دریافت کرد؛ پروژه‌ای که بیش از یک دهه از کلنگ‌زنی آن می‌گذرد ولی هنوز در انتظار سوت قطار است. این پروژه در ابتدا به‌عنوان یکی از طرح‌های استراتژیک حمل‌ونقل ریلی شرق کشور معرفی و در سال ۱۳۹۱ کلنگ‌زنی شد، اما مشکلات مالی و اجرایی موجب کندی سرعت اجرای و پیشرفت آن شد. با وجود خلف وعده‌های مکرر درباره تکمیل این پروژه، اکنون وزارت راه و شهرسازی با اولویت‌دهی به پروژه‌های ریلی به‌ویژه قطارهای حومه‌ای، تلاش دارد نقصان بزرگ شهرهای

توافق ریلی ایران، پاکستان و ترکیه با اکو

بین شهر مادر و حومه هستند، اهمیت زیادی دارد. کاهش ۲۷میلیون لیتری مصرف سالانه بنزین، صرفه‌جویی در زمان سفرهای روزمره حومه‌نشین‌ها، کاهش حجم ترافیک جاده‌ای و به دنبال آن کاهش ۱۷۸۸ تن انتشار آلاینده در هوا به صورت سالیانه، از موابهات برجسته پروژه است که می‌تواند به بهبود کیفیت زندگی ساکنان گلبهار و شهرهای اطراف کمک کند.

در ابتدای دهه ۹۰ قرار بود این خط حومه‌ای با فاینانس خارجی تأمین مالی شود. با این حال، خروج پیمانکار چینی به‌دنبال تحریم‌ها و نوسان ارزی طی چند سال اخیر، مسیر تأمین مالی پروژه را تغییر داده به نحوی که دولت به‌رغم محدودیت‌ها، به استفاده از منابع داخلی تمایل نشان داد. به این ترتیب اکنون بخشی از این پروژه از محل بودجه عمومی کشور و بخشی از محل منابع شرکت عمران شهرهای جدید مانند مولدسازی اراضی در اختیار این شرکت، تأمین مالی می‌شود.

فازبندی عملیات عمرانی

قطار گلبهار در فاز نخست، با قطارهای سالتی (ریل‌یاس) که در شبکه قطار حومه‌ای مرسوم است به بهره‌برداری خواهد رسید، اما زیرساخت‌ها به‌گونه‌ای طراحی شده که امکان برقی شدن خط در آینده فراهم باشد. هزینه تکمیل این فاز به قیمت امروز حدود هفت همت برآورد می‌شود، درحالی‌که اجرای کامل به‌صورت قطاربرقی نیازمند ۱۷همت سرمایه‌گذاری است و تحقق آن بدون جذب منابع مالی پایدار و مدیریت دقیق پروژه غیرممکن است. یکی از نقاط قوت پروژه، طراحی آن برای اتصال به خطوط داخلی متروی مشهد است. بر اساس طراحی اولیه قرار است این خط با خطوط یک و سه متروی مشهد تقاطع و امکان تبادل مسافر داشته باشد. این اتصال، بار مسافری بین خطوط شهری و حومه‌ای را به‌طور مناسب توزیع کرده و مسافران از دو ایستگاه مترو می‌توانند به طور مستقیم به شبکه راه‌آهن دسترسی پیدا کنند.

این اتصال به کاهش ازدحام ایستگاه‌های مرکزی متروی مشهد کمک خواهد کرد و دسترسی سریع و راحت به شبکه ریلی را برای مسافران تضمین می‌کند. بر اساس تازه‌ترین برنامه‌ریزی‌ها که پس از رفع موانع تأمین مالی صورت گرفته است، این پروژه باید در بهار ۱۴۰۷ به بهره‌برداری برسد. برای بهره‌برداری از این پروژه در فاز اول در زمان شروع طرح، یک رام قطار هشت واگنه و در فاز دوم نیز ۲ رام قطار دیگر به این خط افزوده می‌شود. نکته مهم این است که تأمین قطار جدید برای خط یاد شده، از ابتدا در پروژه پیش‌بینی شده و قرار نیست این خط با قطار قرضی افتتاح شود.

کارگران مشغول کارند

راہاندازی قطار مشهد – گلبهار فقط تسهیلگر حمل‌ونقل حومه‌نشین‌ها نیست؛ بلکه می‌تواند آثار گسترده اقتصادی و اجتماعی در منطقه داشته باشد. جمعیت شهر جدید گلبهار به‌عنوان یکی از شهرهای اقماری واقع در حومه مشهد، در سال‌های اخیر رشد چشم‌گیری داشته و جمعیت آن اکنون به ۱۲۰هزار نفر رسیده است. برآورد می‌شود که جمعیت این شهر در افق طرح به ۴۳۰هزار نفر برسد. همچنین قطار حومه‌ای مشهد – گلبهار به طور میانگین روزانه تقاضای سفر ۵۴هزار نفر در هر سفر را پاسخ می‌دهد. به این ترتیب اتصال گلبهار و سپس چناران در مجاورت آن به شبکه ریلی، فرصت‌های تازم‌ای برای جذب سرمایه‌گذاری، توسعه صنعتی و افزایش اشتغال در این شهرهای کوچک فراهم خواهد کرد. این اتصال یلی همچنین امکان توسعه گردشگری، تسهیل جابه‌جایی نیروی کار و تقویت پیوندهای اقتصادی بین شهرستان‌های استان خراسان رضوی را فراهم می‌کند. شرکت عمران شهرهای جدید تأکید دارد که پروژه قطار حومه‌ای گلبهار پس از یک دوره غیرفعال شدن کارگاه‌های عمرانی، اکنون با سرعت قابل قبول در حال اجراست. با این حال، استفاده از منابع مالی غیرتند روی سرعت پیشرفت این پروژه اثر گذار است. طبق وعده مسوولان، بهره‌برداری از این خط ریلی در قالب ریل‌یاس تا پایان دولت چهاردهم انجام خواهد شد و شهروندان گلبهار و مشهد اکنون چشم‌انتظار تحقق این وعده هستند. در صورت بهره‌برداری، این خط ریلی می‌تواند بخشی از بار سنگین ترافیک را از دوش جاده برحادثه مشهد – گلبهار بردارد، زمان سفر را کاهش دهد و تحولی جدی در حمل‌ونقل استان خراسان رضوی رقم بزند. البته تحقق این اهداف منوط به تخصیص پایدار منابع مالی و مدیریت دقیق اجرایی خواهد بود.

آسیب مولدسازی

به گزارش «دنیای اقتصاد» با وجود شتاب گرفتن عملیات اجرایی، نگرانی اصلی همچنان نحوه تأمین مالی پروژه است. طبق اعلام مجریان پروژه، یکی از منابع اصلی تأمین مالی پروژه قطار حومه‌ای مشهد – گلبهار، منابع غیرتند و تکیه بر تهاتر اراضی و املاک در اختیار شرکت عمران شهرهای جدید است. این روش تأمین مالی هم به دلیل دیرینه‌شدن‌گی و هم به‌خاطر تبدیل‌شدن به ابزار «مولدسازی»، چالش‌های تازم‌ای را رقم می‌زند. الحاق اراضی به شهرهای جدید و تغییر کاربری زمین‌ها به‌عنوان راهکار تأمین مالی، در عمل به شکل توسعه افقی شهرها بروز و ظهور پیدا می‌کند؛ مدلی معیوب که تبعات آن از ناترازی انرژی و کمبود منابع آب تا گسترش نامتوازن سکونتگاه‌ها را شامل می‌شود و همه این‌ها بدین معناست که الحاق اراضی به شهرها با هدف مولدسازی – که عمدتاً به شکل تغییر کاربری انجام می‌شود – و ایجاد امکان تهاتر ملکی برای پرداخت هزینه اجرای پروژه‌های عمرانی به پیمانکاران، نارسایی بیشتر امکانات را در میان‌مدت به دنبال دارد. از این منظر، اگرچه قطار حومه‌ای مشهد – گلبهار می‌تواند امیدی برای بهبود حمل‌ونقل امین، تسریع و پاک برای حومه‌نشین‌های استان خراسان رضوی باشد، اما پایداري تأمین مالی و پرهیز از راهکارهای پرهزینه توسع‌ای، شرط تحقق واقعی این دستاورد خواهد بود.

نمایندگان ایران، ترکیه و پاکستان طی نشست‌ی با دبیرکل سازمان همکاری‌های اقتصادی (ECO) در اسلام‌آباد با تأکید بر رفع موانع تعرفه‌ای، گمرکی و لجستیکی، بر اعزام ماهانه حداقل یک رام قطار باری در کریدور ۶۵۴۰کیلومتری ITI توافق کردند که تحولی چشم‌گیر در سرعت و رقابت‌پذیری تجارت منطقه‌ای ایجاد خواهد کرد.

به گزارش دبیرخانه سازمان همکاری اقتصادی، نشست دو روزه سازمان همکاری اقتصادی ایران، ترکیه و پاکستان در اسلام‌آباد، بر راهاندازی و تسهیل تردد قطارهای باری در کریدور مهم اقتصادی ITI (استانبول – تهران – اسلام‌آباد) متمرکز بود. این نشست با حضور اسد مجید خان دبیر کل اکو و مقامات ارشد راه‌آهن پاکستان برگزار شد و گامی مهم برای تقویت همکاری‌های حمل‌ونقلی منطقه‌ای محسوب می‌شود.

طرفین در این دیدار بر ضرورت رفع موانع پیش رو برای روان‌سازی حمل‌ونقل در این کریدور تأکید کردند. از جمله توافقات کلیدی صورت گرفته می‌توان به اتخاذ تعرفه حمل یکسان و رقابتی، تعهد به زمان‌بندی مطلوب برای سیر قطارها، هماهنگی امنیتیان از بازرگیری کامل قطارها (دوسر بار بودن)، رفع موانع گمرکی و ایجاد تسهیلات برای ترانزیشنیمنت (تخلیه و بارگیری مجدد) در مرزها اشاره کرد.

شارژ ۱.۵ همتی زیرساخت لرستان

منابع طبیعی استان به خطوط بحرانی و آسیب پذیری، همواره آفروند سواری به عنوان یکی از تهدید های محیط زیست و منابع طبیعی شمرده می شود.در این ارتباط فرمانده انتظامی سوادکوه از توقیف ۴۲ خودروی تغییر وضعیتی در اجرای طرح برخورد با خودروهای آفروندی در آن شهرستان خبر داد.سرهنگ سعید مهدوی گفت: با توجه انجام تغییرات غیر قانونی در ظاهر خودروها و ایجاد آلودگی صوتی و همچنین مزاحمت برای بومیان در مناطق کوهستانی و مراعات دامی و پیشگیری از تخریب محیط زیست توسط تعدادی از جوانان آفروند سووار، اجرای طرح جمع آوری خودروهای تغییر وضعیت داده شده، در دستور کار ماموران انتظامی قرار گرفت. او افزود: در اجرای این طرح، ماموران انتظامی پاسبانگ ورسک و پلیس امنیت عمومی این شهرستان در اقدامی عملیاتی ۴۲ خودرو که در آن تغییرات وضعیتی ایجاد شده بود را در مناطق بالادستی شناسایی و توقیف کردند.

فرمانده انتظامی شهرستان سوادکوه با اشاره به معرفی رانندگان خودروهای توقیفی به مرجع قضایی، گفت: هرگونه تغییر در وضعیت ظاهری خودرو طبق قانون نقص فنی محسوب شده و در صورت مشاهده خودروی مورد نظر متوقف خواهد شد. استان مازندران حدود ۲ میلیون و چهار هزار هکتار مساحت دارد که از این مقدار حدود یک میلیون و ۷۰۰ هزار هکتار آن عرصه های طبیعی شامل جنگل و مرتع است. برای حفاظت و مدیریت عرصه های طبیعی مازندران ۱۲ اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری در ساری و نوشهر فعالیت دارند که منطقه ساری حدود ۷۱ درصد و نوشهر حدود ۲۹ درصد این عرصه ها را مدیریت می کند. در مجموع حدود ۵۴ درصد از عرصه های جنگلی شمال کشور را در اختیار دارد و همچنین نیمی از جنگل های هیرکانی ثبت شده در سازمان جهانی یونسکو در جغرافیای مازندران واقع است.

آتش‌سوزی در کمین هیرکانی

وگفت: از روشن کردن آتش در حاشیه جنگل‌ها، مراتع و مناطق طبیعی پرهیز شود. کنعانی ادامه داد: همچنین در صورت مشاهده کوچک‌ترین دود یا آتش، سریعاً با سامانه ۱۵۴۰ تماس و یا از طرق ارتباطی مختلف، مراتب را به ادارات حفاظت محیط زیست و منابع طبیعی و آبخیزداری شهرستان‌ها، محیط بانی ها، شوراهای اسلامی شهرها و روستاها، دهیاری‌ها اطلاع داده تا با بسیج امکانات و هماهنگی‌های لازم، عملیات اطفاء حریق در سریع‌ترین زمان انجام شود.مدیرکل محیط زیست مازندران تأکید کرد: حفاظت از منابع طبیعی و پیشگیری از وقوع حریق، نیازمند مشارکت آگاهانه و مسئولانه همه شهروندان است. آفروند سواری در محیط زیست مازندران بر لزوم هویشاری همگانی و نقش حیاتی مردم در صیانت از طبیعت تأکید می‌کند.استان مازندران حدود ۲ میلیون و چهار هزار هکتار مساحت دارد که از این مقدار حدود یک میلیون و ۷۰۰ هزار هکتار آن عرصه های طبیعی شامل جنگل و مرتع است. برای حفاظت و مدیریت عرصه های طبیعی مازندران ۱۲ اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری در ساری و نوشهر فعالیت دارند که منطقه ساری حدود ۷۱ درصد و نوشهر حدود ۲۹ درصد این عرصه ها را مدیریت می کند. در مجموع حدود ۵۴ درصد از عرصه های جنگلی شمال

وگفت: از روشن کردن آتش در حاشیه جنگل‌ها، مراتع و مناطق طبیعی پرهیز شود.

کنعانی ادامه داد: همچنین در صورت مشاهده کوچک‌ترین دود یا آتش، سریعاً با سامانه ۱۵۴۰ تماس و یا از طرق ارتباطی مختلف، مراتب را به ادارات حفاظت محیط زیست و منابع طبیعی و آبخیزداری شهرستان‌ها، محیط بانی ها، شوراهای اسلامی شهرها و روستاها، دهیاری‌ها اطلاع داده تا با بسیج امکانات و هماهنگی‌های لازم، عملیات اطفاء حریق در سریع‌ترین زمان انجام شود.مدیرکل محیط زیست مازندران تأکید کرد: حفاظت از منابع طبیعی و پیشگیری از وقوع حریق، نیازمند مشارکت آگاهانه و مسئولانه همه شهروندان است. آفروند سواری در محیط زیست مازندران بر لزوم هویشاری همگانی و نقش حیاتی مردم در صیانت از طبیعت تأکید می‌کند.استان مازندران حدود ۲ میلیون و چهار هزار هکتار مساحت دارد که از این مقدار حدود یک میلیون و ۷۰۰ هزار هکتار آن عرصه های طبیعی شامل جنگل و مرتع است. برای حفاظت و مدیریت عرصه های طبیعی مازندران ۱۲ اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری در ساری و نوشهر فعالیت دارند که منطقه ساری حدود ۷۱ درصد و نوشهر حدود ۲۹ درصد این عرصه ها را مدیریت می کند. در مجموع حدود ۵۴ درصد از عرصه های جنگلی شمال

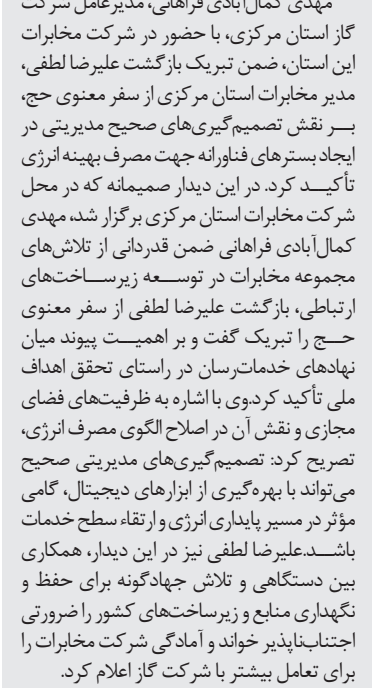
مدیرکل حفاظت محیط زیست مازندران نسبت به خطر آتش سوزی در زیستگاه‌های طبیعی به ویژه عرصه‌های جنگلی و هیرکانی استان هشدار داد.

محمدرضا کنعانی در حاشیه نشست شورای حفاظت محیط زیست مازندران در ساری با هشدار در خصوص افزایش خطر آتش‌سوزی در مراتع و جنگل‌های مازندران افزود، با افزایش دما و کاهش رطوبت، خطر وقوع آتش‌سوزی در زیستگاه‌های طبیعی استان افزایش یافته است.وی گفت: با توجه به پیش‌بینی افزایش دما، کاهش رطوبت نسبی و وزش بادهای گرم طی روزهای آینده، احتمال بروز آتش‌سوزی در جنگل‌ها، مراتع و سایر زیستگاه‌های طبیعی استان به شکل قابل توجهی افزایش یافته و ضرورت رعایت نکات ایمنی بیش از پیش احساس می‌شود.مدیرکل حفاظت محیط زیست مازندران ضمن اعلام آمادباش کامل نیروهای یگان حفاظت در سطح استان، از شهروندان، طبیعت‌گردان، کشاورزان، دامداران و سایر بهره‌برداران منابع طبیعی درخواست کرد در این روزها از هرگونه اقدام منجر به ایجاد جرقه یا آتش‌زنه در طبیعت جدا خودداری کنند.

وی خواستار رعایت توصیه‌های زیست‌محیطی جهت پیشگیری از وقوع آتش‌سوزی شد

روزنامه در اقتصاد

سه‌شنبه ۲۲ مهر ۱۴۰۵
شماره ۷۷۹
www.marzeghtesad.ir

❖ کسانیکه بدون گواهینامه اقدام به رانندگی نمایند مجرم شناخته شده و به دادگاه معرفی می شوند

سررنگ محمد پورششمس رئیس پلیس راهنمایی و رانندگی استان در این خصوص عنوان داشت: بر مابر ماده ۷۲۲ قانون مجازات اسلامی هرکس بدون گواهینامه رسمی اقدام به رانندگی نماید مجرم محسوب شده و برای بار اول به حبس تعزیری تا دو ماه و در صورت ارتکاب مجدد به دو ماه تا شش ماه حبس محکوم خواهد شد. از این رو پلیس راهور در اجرای این قانون و مطابق با ماده ۱۰ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی در صورتی که شخصی بدون داشتن گواهینامه اقدام به رانندگی نماید، وسیله نقلیه وی را متوقف و راننده را به مرجع قضائی معرفی می نماید.

سررنگ پورششمس در ادامه این خبر افزود:از آنجایی که شاهد روند رو به رشد رانندگی بدون گواهینامه خصوصا در بین نوجوانان و جوانان هستیم طرح ویژه بر خورود با آندسته از متخلفین در دستور کار پلیس راهور قرار دارد.

وی بخش مهمی از این موضوع را متوجه والدین دلست چرا که برخی از والدین با خودشان اجازه رانندگی را به فرزندان خود می دهند و یا اینکه سوئچ خودرو را در دسترس کودکان قرار میدهند و این امکان را برای آنان فراهم می کنند تا بدور از چشمان آنها از خودرو استفاده کنند غافل از اینکه این اقدام می تواند تبعات ناگواری برای افراد فاقد گواهینامه و خود آنان بوجود آورد.

رئیس پلیس راهنمایی و رانندگی استان در پایان به والدین توصیه نمود به این موضوع کاملا توجه داشته باشند و به هیچ وجه به کودکان و نوجوانان فاقد گواهینامه اجازه رانندگی رو ندهند.

❖اضافه شدن بخش ویژه نمایشنامه نویسی به چهاردهمین جشنواره تئاتر استانی البرز

البرز – محمد زنجیر کهن:به گزارش روابط عمومی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان البرز، ابراهیم شریفی، مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی البرز، با اشاره به انتشار فراخوان چهاردهمین جشنواره تئاتر استانی البرز گفت: این رویداد هنری با هدف ارتقای کیفیت تولیدات نمایشی و حمایت از گروه‌های تئاتری استان، با همراهی انجمن هنرهای نمایشی و در دو بخش صحنه‌ای و نمایشنامه‌نویسی برگزار می‌شود. شریفی افزود: اقبال عالی علاوه بر بخش اجرایی صحنه‌ای، بخش مجزایی برای نمایشنامه‌نویسی ویژه هنرمندان بومی استان در نظر گرفته شده تا فرصتی تازه برای بروز خلاقیت و حمایت از نویسندگان جوان فراهم شود.

به گفته وی در فراخوان اعلام شده، موضوعاتی چون تقویت هویت ایرانی – اسلامی، همبستگی ملی، آرمان‌های انقلاب و دفاع مقدس، امید اجتماعی، محیط زیست، نقش زن و خانواده، هوش مصنوعی و... به عنوان محورهای محتوایی مورد تأکید قرار گرفته‌اند. گروه‌های نمایشی برای ثبت نام در جشنواره تا پایان شهریور ماه جاری مهلت دارند. شریفی تأکید کرد تا در این رویداد شرکت کنند.شایان ذکر است که ثبت نام درجشنواره تئاتر استانی البرز بر اساس زمان بندی اعلام شده از دهم تا سی ویکم مردادماه انجام می‌شود، بازبینی آثار در مهرماه و برگزاری جشنواره از ۱۲ تا ۱۵ آبان صورت خواهد گرفت.

بحران پوسیدگی صنعتی

✎ عر شیا حسن پور – مرکز پژوهش‌های مجلس در یک گزارش، الزامات بازسازی و نوسازی صنایع را بررسی کرده است. آمارها نشان می‌دهد که پس از آغاز دور جدید تحریم‌ها در سال ۱۳۹۷، خالص س‌ما به‌گذاری در بخش صنعت کاهش قابل توجهی داشته است.

دستیابی به فناوری روزآمد یکی از متغیرهای اساسی رقابت‌پذیری و بهره‌وری صنعتی محسوب می‌شود، بااین‌وجود بسیاری از واحدهای صنعتی در ایران با مشکل نوسازی صنعتی روبه‌رو هستند. براساس آمارها ۳۲ درصد از واحدهای صنعتی به‌دلایلی نظیر فرسودگی فناوری تولید، با ظرفیتی کمتر از ۵۰ درصد در حال فعالیت هستند. همچنین روند تغییرات در یک دهه گذشته نشان می‌دهد که تعداد واحدهای صنعتی غیرفعال به طور مستمر در حال افزایش بوده است.

بسیاری از واحدهای صنعتی به دلایلی ازجمله کمبود نقدینگی، فرسودگی ماشین‌آلات، ضعف تکنولوژی و سایر عوامل مشابه، از چرخه تولید خارج شده‌اند. براساس گزارش منتشر شده توسط مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی که به بررسی «الزامات و چالش‌های بازسازی و نوسازی صنایع ساختمحور در ایران» پرداخته است؛ برای اجرای موفق طرح نوسازی و بازسازی خطوط تولید واحدهای صنعتی، تعیین صنایع اولویت‌دار برای اخذ انواع حمایت‌ها ضروری است. برهمین‌اساس لازم است استراتژی توسعه صنعتی تدوین شده و در گام نخست برنامه نوسازی و به‌روزرسانی تجهیزات برای صنایع پیشران اجرایی شود. درهمین‌حال در این گزارش تأکید شده که مهم‌ترین مشکل پیش روی متولیان و واحدهای صنعتی متقاضی نوسازی و به‌روزرسانی تجهیزات، «تامین مالی پایدار طرح‌های بازسازی و نوسازی واحدهای صنعتی» است.

در دنیای کنونی بهبود وضعیت اقتصادی کشورها در گروی رشد اقتصادی است و این امر جزء از طریق افزایش سرمایه‌گذاری در امور تولیدی میسر نخواهد بود. از آنجا که توسعه ظرفیتهای تولیدی، مستلزم بهره‌گیری از فناوری‌های به‌روز و ماشین‌آلات پیشرفته است، سیاستگذاری برای بازسازی و نوسازی خطوط تولید، یک رکن موثر در تحقق‌بخشی به رشد اقتصادی سریع و مستمر محسوب می‌شود. در همین راستا، یکی از کلیدی‌ترین احکام قانونی مصوب شده در سنوات گذشته، بند «ج» ماده ۴۶ قانون برنامه ششم توسعه است که صراحتاً به نوسازی و بازسازی صنایع تأکید دارد. اما به‌رغم گذشت نزدیک به هفت سال از تصویب این حکم قانونی، شواهد موجود از عدم اجرای کامل این حکم قانونی و وضعیت نامساعد ماشین‌آلات و فناوری‌های خطوط تولید اغلب واحدهای صنعتی کشور حکایت می‌کند.

به استناد داده‌های ارائه‌شده توسط مرکز آمار ایران، رشد منفی تشکیل سرمایه ثابت ناخالص داخلی در ماشین‌آلات در نیمی از سال‌های دهه ۱۳۹۰، به‌ویژه رشد منفی ۳۸٫۹ درصدی در سال ۱۳۹۱، رشد منفی ۳۳٫۶ درصدی در سال ۱۳۹۷ و رشد منفی ۱۹٫۵ درصدی در سال ۱۳۹۸، از یک‌سو، به‌معنای پیشی گرفتن هزینه استهلاک ماشین‌آلات واحدهای صنعتی از فعالیت با ماشین‌آلات منسوخ، به‌جز آنکه رقابت‌پذیری تولیدات داخلی را در مقابل تولیدات خارجی رقیب از نظر تنوع، به‌روز بودن و کیفیت محصولات کاهش می‌دهد، به‌دلیل فرسودگی ماشین‌آلات منجر به افزایش هزینه تولید شده و سودآوری واحدهای تولیدی را کاهش می‌دهد. ادامه حیات واحدهای صنعتی فعال در بلندمدت با ماشین‌آلات مستهلک امکان‌پذیر نیست و ناکامی واحدهای صنعتی در به‌روزرسانی ماشین‌آلات و تجهیزات خطوط تولید، کلیدی‌ترین عامل محدودکننده ظرفیت رشد اقتصادی کشور طی

همچنین، جهش‌های رخ داده در نرخ ارز از سال ۱۳۹۷ تاکنون، هزینه به‌روزرسانی و جایگزینی ماشین‌آلات خطوط تولید را به‌طور فزاینده افزایش داده است؛ به‌نحوی‌که، خرید ماشین‌آلات به‌روز و نوسازی خطوط تولید برای تولیدکنندگان بسیار پرهزینه و در برخی موارد غیرممکن شده است. ادامه فعالیت با ماشین‌آلات منسوخ، به‌جز آنکه رقابت‌پذیری تولیدات داخلی را در مقابل تولیدات خارجی رقیب از نظر تنوع، به‌روز بودن و کیفیت محصولات کاهش می‌دهد، به‌دلیل فرسودگی ماشین‌آلات منجر به افزایش هزینه تولید شده و سودآوری واحدهای تولیدی را کاهش می‌دهد. ادامه حیات واحدهای صنعتی فعال در بلندمدت با ماشین‌آلات مستهلک امکان‌پذیر نیست و ناکامی واحدهای صنعتی در به‌روزرسانی ماشین‌آلات و تجهیزات خطوط تولید، کلیدی‌ترین عامل محدودکننده ظرفیت رشد اقتصادی کشور طی

کشاورزی در بن‌بست انرژی

معاون ارتقای کسب‌وکارهای بین‌المللی سازمان توسعه تجارت ایران از اجرای طرح «رژیمی آمادگی صادرات» برای شرکت‌های کوچک و متوسط با حمایت سازمان توسعه تجارت ایران خبر داد و گفت: اکنون متوسط ارزش هر تن کالای صادراتی ایران بین ۳۷۰ تا ۳۸۰ دلار است و اگر خام‌فروشی کنار گذاشته شود، این عدد می‌تواند به حدود ۱۲۰۰ دلار برسد.

به گزارش سازمان توسعه تجارت ایران، امیر روشن‌بخش با اشاره به پژوهش‌های صورت گرفته در سازمان توسعه تجارت ایران، گفت: در دنیا، به‌ویژه در چین، ۶۰ درصد صادرات توسط واحدهای کوچک و متوسط (SME) انجام می‌شود. این واحدها ۹۰ درصد از تولید ناخالص داخلی چین و ۸۰ درصد اشتغال این کشور را به عهده دارند. همچنین در کشورهایی مانند آلمان نیز ۹۹ درصد شرکت‌ها کوچک و متوسط هستند. این کشورها صادرات واقعی خود را بر اساس کالاهایی با ارزش افزوده بالا و نهایی پایه‌گذاری کرده‌اند، به همین دلیل علاوه‌بر افزایش درآمد ملی، شاهد اشتغال پایدار در این کشورها نیز هستیم.

وی با بیان اینکه سازمان توسعه تجارت ایران با یک نگاه بنیادی، طرحی را با عنوان «رژیمی آمادگی صادرات» برای حمایت از شرکت‌های کوچک و متوسط راه‌اندازی کرده است، تصریح کرد: در بررسی‌های ما مشخص شد بسیاری از این شرکت‌ها دانش صادراتی ندارند اما تمایل دارند وارد این حوزه شوند از این‌رو در این طرح، شرکت‌هایی که ارزشی آمادگی صادرات را با موفقیت پشت سر بگذرانند، می‌توانند وارد بازار صادراتی شوند و اگر

عر شیا حسن پور – مرکز پژوهش‌های مجلس در یک گزارش، الزامات بازسازی و نوسازی صنایع را بررسی کرده است. آمارها نشان می‌دهد که پس از آغاز دور جدید تحریم‌ها در سال ۱۳۹۷، خالص س‌ما به‌گذاری در بخش صنعت کاهش قابل توجهی داشته است.

دهه آتی خواهد بود.

کیفیت سرمایه صنعتی و بهروری در کشور

بررسی روند تشکیل سرمایه در کشور طی دهه اخیر گویای این واقعیت است که اقتصاد کشور در دهه آتی با محدودیت جدی در یکی از کلیدی‌ترین عوامل تعیین‌کننده ظرفیت رشد اقتصادی مواجه است و این مساله ضرورت نوسازی بنگاه‌های صنعتی را دوچندان می‌کند. در طی دهه اخیر به‌ویژه هم‌زمان با بازگشت دور جدید تحریم‌ها و افزایش‌های مکرر در نرخ ارز، تشکیل سرمایه روند نزولی به خود گرفته، درحالی‌که استهلاک سرمایه به‌طور فزاینده‌ای افزایش یافته است. براساس آمارهای بانک مرکزی به قیمت ثابت سال ۱۳۹۵، تشکیل سرمایه ثابت ناخالص طی سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۱ به میزان ۴۸ درصد کاهش‌یافته و رقم تشکیل سرمایه ثابت ناخالص، از ۵۲۵ هزارمیلیارد تومان در سال ۱۳۹۰ به ۲۷۵ هزارمیلیارد تومان در سال ۱۴۰۱ تقلیل پیدا کرده است. اگر از رقم تشکیل سرمایه ثابت ناخالص، استهلاک سرمایه را کم کنیم، ملاحظه می‌شود در طی دوره مورد بررسی، تشکیل سرمایه ثابت خالص حدود ۹۸ درصد کاهش‌یافته و از ۳۴۵ هزارمیلیارد تومان در سال ۱۳۹۰ به ۹۹هزارمیلیارد تومان در سال ۱۴۰۱ افول کرده است.

این آمار نشان می‌دهد که بخش عمده‌ای از سرمایه‌گذاری‌هایی که در اقتصاد کشور در حال انجام شدن است، به‌دلیل مستهلک و فرسوده بودن تجهیزات و خطوط تولید، صرف جبران استهلاک می‌شود و در عمل از محل سرمایه‌گذاری‌های جدید، ظرفیتهای جدید چندانیه به اقتصاد کشور افزوده نمی‌شود.

لازم به ذکر است که مستهلک و فرسوده بودن ماشین‌آلات و خطوط تولید واحدهای صنعتی، زمانی مشخص‌تر می‌شود که روند تشکیل سرمایه را به تفکیک دو بخش «ساختمان» و «ماشین‌آلات» مورد بررسی قرار دهیم. تشکیل سرمایه در هر دو بخش ساختمان و ماشین‌آلات روندی نزولی داشته است، اما تشکیل سرمایه در بخش ماشین‌آلات در طی دهه گذشته، ۵۶ درصد و در بخش ساختمان ۴۱ درصد کاهش داشته است. بررسی میزان تشکیل سرمایه در ماشین‌آلات و لوازم کسب‌وکار نیز گویای آن است که به علت مستهلک بودن خطوط تولید، تشکیل سرمایه در ماشین‌آلات و لوازم کسب‌وکار در دو بخش «صنایع و معادن» و «خدمات» افول چشم‌گیری را تجربه کرده است. به این صورت که تشکیل سرمایه در ماشین‌آلات کسب‌وکارهای فعال در بخش صنایع و معادن ۵۷ درصد و در بخش خدمات ۵۹ درصد کاهش یافته است. درواقع، فرسودگی ماشین‌آلات خطوط تولید و ناکامی در اجرای طرح نوسازی مقدار سرمایه‌گذاری‌های جدید انجام شده در ماشین‌آلات و تجهیزات است و ازسوی‌دیگر از این واقعیت حکایت می‌کند که در فضای کشور، انگیزه‌ای برای سرمایه‌گذاری در نوسازی ماشین‌آلات و تجهیزات مستهلک واحدهای صنعتی وجود ندارد.

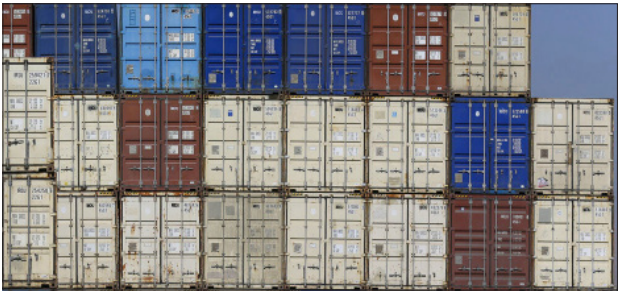
همچنین، جهش‌های رخ داده در نرخ ارز از سال ۱۳۹۷ تاکنون، هزینه به‌روزرسانی و جایگزینی ماشین‌آلات خطوط تولید را به‌طور فزاینده افزایش داده است؛ به‌نحوی‌که، خرید ماشین‌آلات به‌روز و نوسازی خطوط تولید برای تولیدکنندگان بسیار پرهزینه و در برخی موارد غیرممکن شده است. ادامه فعالیت با ماشین‌آلات منسوخ، به‌جز آنکه رقابت‌پذیری تولیدات داخلی را در مقابل تولیدات خارجی رقیب از نظر تنوع، به‌روز بودن و کیفیت محصولات کاهش می‌دهد، به‌دلیل فرسودگی ماشین‌آلات منجر به افزایش هزینه تولید شده و سودآوری واحدهای تولیدی را کاهش می‌دهد. ادامه حیات واحدهای صنعتی فعال در بلندمدت با ماشین‌آلات مستهلک امکان‌پذیر نیست و ناکامی واحدهای صنعتی در به‌روزرسانی ماشین‌آلات و تجهیزات خطوط تولید، کلیدی‌ترین عامل محدودکننده ظرفیت رشد اقتصادی کشور طی

وضعیت واحدهای صنعتی مستقر در شهرک‌های صنعتی

براساس آمارهای ارائه‌شده توسط سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران، بیش از ۵۲ هزار واحد صنعتی در شهرک‌ها و نواحی صنعتی نایرسپس کمیسون کشاورزی اتاق ایران، تأکید کرد: خاموشی‌های گسترده و بی‌برنامه، نه‌تنها به تولید محصول در مزرعه آسیب می‌زند، بلکه کل زنجیره تأمین و صنایع تبدیلی کشاورزی را وارد مرحله‌ای از زیان جدی کرده است؛ این قطعی‌ها باعث پایین‌آمدن تولید، افزایش هزینه‌های تعمیرات و نگهداری تجهیزات آبیاری و حتی آسیب به چاه‌های آب –از جمله ریزش و تخریب آنها –می‌شود که در نهایت، زیرساخت‌های حیاتی بخش کشاورزی را فرسوده و امنیت غذایی کشور را با تهدیدی جدی مواجه می‌کند. او با بیان اینکه موضوع «اتراری انرژی» از یک چالش فنی صرف فراتر رفته و اکنون به یک بحران اقتصادی و اجتماعی در بخش کشاورزی بدل شده، گفت: در غیاب یک سیاست پایدار و هدفمند برای تأمین برق در مناطق کشاورزی، ما با کاهش ظرفیت تولید، افزایش هزینه‌ها و ناتوانی در تأمین محصولات تازه‌خوری در بازار داخلی مواجه شدایم. این قطع مشکل کشاورز نیست؛ این زنگ خطر برای امنیت غذایی کشور است.

بر اساس گفته‌های هاشمی، خاموشی‌های مکرر و ناپایدار در مناطق روستایی و کشاورزی، مستقیماً فعالیت‌های کلیدی مانند پمپاژ آب، مدیریت گلخانه‌ها و کارگاه‌های فرآوری را مختل می‌کند. او گفت: وقتی تأمین انرژی قطع می‌شود، بسیاری از مراحل زراعی و تولیدی متوقف می‌شوند و این در حالی است که در کشاورزی، زمان و شرایط محیطی نقشی حیاتی دارد.

الزامات رشد ۳ برابری ارزش صادرات

آمادگی لازم را نداشته باشند، در زنجیره‌ای از همکاری با شرکت‌های مدیریت صادرات EMC قرار می‌گیرند تا صادرات از طریق این شرکت‌ها انجام شود.

معاون ارتقای کسب‌وکارهای بین‌المللی سازمان توسعه تجارت ایران، ادامه داد: این مدل همکاری برای اولین بار به‌صورت کشوری پیاده‌سازی می‌شود؛ به‌طور مثال، اگر شرکتی بخواهد به روسیه صادرات داشته باشد، می‌تواند از خدمات شرکت‌های مدیریت صادرات که در روسیه مستقر هستند و بازار آنجا را به‌خوبی می‌شناسند، استفاده کند؛ این شرکت‌های مدیریت صادرات با بررسی بازار هدف، نیازهای بسته‌بندی، استانداردها

کشور به بهره‌برداری رسیده است که از این تعداد حدود ۴۵ هزار و ۴۹۸ واحد صنعتی فعال و حدود ۶۵۸۹ واحد صنعتی غیرفعال هستند. از کل واحدهای به بهره‌برداری رسیده تعداد ۴۸ هزار و ۱۲۴ (حدود ۹۲ درصد) از واحدهای صنعتی خرد و کوچک، تعداد ۳۰۶۴ واحد صنعتی (۶ درصد) با مقیاس متوسط و تنها ۸۹۹ واحد صنعتی (۲ درصد) در مقیاس بزرگ هستند. همچنین، از میان واحدهای صنعتی فعال در شهرک‌های صنعتی نیز حدود ۱۳ هزار و ۸۸۲ واحد صنعتی (۳۱ درصد) با ظرفیت بالای ۷۰ درصد مشغول به فعالیت هستند. تعداد ۱۷ هزار و ۱۱۴ واحد صنعتی (۳۸ درصد) حدود ۵۰ تا ۷۰ درصد از ظرفیت خود را به کار گرفته‌اند و حدود ۱۴ هزار و ۵۰۱ واحد صنعتی (۳۲ درصد) با ظرفیت کمتر از ۵۰ درصد مشغول به فعالیت هستند.

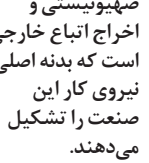
تحریم عامل تعطیلی

به استناد آمارهای ارائه‌شده توسط سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران، طی نیمه دوم دهه ۹۰ شمسی به‌شمار واحدهای صنعتی غیرفعال، به‌طور قابل توجهی افزوده شده است. از ۶۵۸۸ واحد صنعتی غیرفعال، حدود ۲۶۹۶ واحد صنعتی (۵۶ درصد از واحدهای صنعتی غیرفعال) در فاصله سال‌های ۱۳۹۶ تاکنون تعطیل شده‌اند. درواقع، با بازگشت دور جدیدی از تحریم‌ها، محیط کسب‌وکار پیرامون فعالان اقتصادی بیش از گذشته متغیر، بی‌ثبات و نامساعد شد، اقتصاد کشور انواع شوک‌های قیمتی و ارزی را تجربه کرد و این شرایط در کنار نارسایی در تأمین مواد اولیه و مستهلک بودن ماشین‌آلات و تجهیزات، آثار نامساعدی را بر بخش مولد اقتصاد کشور برجای گذاشت؛ به شکلی‌که، بخشی از واحدهای تولیدی تعطیل شدند و برخی دیگر به ادامه فعالیت در زیر ظرفیت بهینه وادار شدند و بیم آن می‌رود که با ادامه این شرایط واحدهای بیش‌تری به ورطه تعطیلی گرفتار شوند.

جرایب تعطیلی واحدهای صنعتی

گزارش منتشر شده توسط مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی به دلایل تعطیلی واحدهای صنعتی مستقر در شهرک‌های صنعتی پرداخته است. براساس این گزارش ۵۲۶ درصد از واحدهای صنعتی غیرفعال در شهرک‌های صنعتی به‌دلیل کمبود نقدینگی، ۱۶٫۹ درصد از واحدهای صنعتی تعطیل شده در شهرک‌های صنعتی به‌دلیل عدم تقاضای بازار، نزدیک به ۴ درصد از واحدهای صنعتی به‌دلیل اختلاف فی‌مابین شرکا، نزدیک به ۴ درصد از واحدهای صنعتی غیرفعال به‌دلیل عدم تأمین مواد اولیه، حدود ۱٫۲ درصد از واحدهای صنعتی غیرفعال به‌دلیل فرسودگی ماشین‌آلات و ضعف تکنولوژی، ۰٫۹ درصد از واحدهای صنعتی تعطیل به موجب مشکلات زیرساختی، ۰٫۸ درصد از واحدهای غیرفعال به‌دلیل مشکلات قضایی و حدود ۲۰ درصد از واحدهای صنعتی تعطیل در شهرک‌های صنعتی نیز به‌دلیل مواجهه با ترکیبی از مشکلات اشاره شده از ادامه فعالیت بازمانده‌اند.

همچنین، بررسی توزیع استثنای عوامل موثر در تعطیل شدن واحدهای صنعتی، گویای آن است که چالش ضعف در ماشین‌آلات و تجهیزات در استان‌های ایلام، لرستان، خراسان جنوبی، یزد، مازندران، چهارمحال و بختیاری، اردبیل، سمنان، گهگیلیوه و بویراحمد، کردستان و اصفهان، بیش از میانگین سطح کشور است. ازسوی‌دیگر، تلفیق سهم واحدهای تعطیل که با به‌دلیل ضعف در ماشین‌آلات و تجهیزات تشکیل هستند و با به‌دلیل مجموعه‌ای از مسائل ازجمله نارسایی در تأمین مواد اولیه، کمبود نقدینگی، مستهلک بودن ماشین‌آلات و.. تعطیل شده‌اند، گویای آن است که ضعف تکنولوژی در کنار سایر مسائل موجب تعطیلی نزدیک به نیمی از واحدهای غیرفعال در استان‌های صنعتی کشور شده است. نزدیک به ۴۸ درصد از واحدهای صنعتی غیرفعال در استان زنجان و ۴۷ درصد از واحدهای صنعتی تعطیل در استان اصفهان به‌دلیل مجموعه‌ای از مسائل ازجمله فرسودگی ماشین‌آلات تعطیل شده‌اند.

کاهش فعالیت‌های ساختمانی به دلیل ته‌اجم ۱۲روزه رژیم صهیونیستی و اخراج اتباع خارجی است که بدنه اصلی نیروی کار این صنعت را تشکیل می‌دهند.

باین‌وجود موانع متعددی در این بخش به چشم می‌خورد که به‌طور کلی عبارتند از: چالش‌های پیش روی بازسازی و نوسازی واحدهای صنعتی، مشکلات فرآوری امکان‌پذیری فنی، چالش‌های فرآوری امکان‌پذیری اقتصادی؛ کاستی‌های فرآوری امکان‌پذیری مالی و چالش‌های فرآوری ارتقای ظرفیت جذب و به‌کارگیری تکنولوژی‌های جدید.

راهکار گذر از کاستی‌های فرسودگی

موفقیت در اجرای پروژه نوسازی و بازسازی خطوط تولید و ماشین‌آلات واحدهای صنعتی، نیازمند ایجاد چهار نوع امکان‌پذیری شامل امکان‌پذیری فنی، امکان‌پذیری اقتصادی، امکان‌پذیری مالی و ارتقای ظرفیت جذب تکنولوژی‌های جدید در صنایع است. از پیش‌نیازهای اساسی برای اجرای موفق طرح نوسازی و بازسازی خطوط تولید واحدهای صنعتی، تعیین بخش‌ها و صنایع حائز اولویت برای اخذ انواع حمایت‌هاست. با وجود اهمیت نوسازی و به‌روزرسانی تجهیزات واحدهای صنعتی، اما ضعف و تنگنای قانونی در نوسازی و بازسازی و فقدان ضمانت اجرایی قوانین موجود در عمل موجب شده است که حمایت‌ها و تسهیلات لازم به‌قدر کافی در اختیار واحدهای متقاضی نوسازی و بازسازی قرار نگیرد.

بر این اساس ضروری است در شرایط حاضر «لایحه حمایت از بازسازی و نوسازی صنایع پیشران» که از الزام اجرایی بالا برخوردار باشد، تدوین و تصویب شود. در نوسازی و به‌روزرسانی صنایع، سازمان‌هایی نظیر سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو)، سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران و نهضت احیای واحدهای اقتصادی به‌عنوان متولیان امر نقش‌آفرینی می‌کنند. ازاین‌رو، ضروری است در لایحه پیشنهادی، تقسیم کار مشخصی فی‌مابین این سازمان‌ها انجام گیرد و متولی واحد برای امر نوسازی و بازسازی تعیین شود. همچنین، با توجه به آنکه مهم‌ترین چالش فرآوری متولیان و واحدهای صنعتی متقاضی نوسازی و به‌روزرسانی تجهیزات، تأمین مالی پایدار طرح‌های بازسازی و نوسازی واحدهای صنعتی است، لذا ضرورت دارد که لایحه پیشنهادی انواع حمایت‌های پولی، مالی، تجاری و.. را به‌شرح ذیل دربرگیرد:

–اصلاح مأموریت صندوق صنایع پیشرفته با هدف حمایت از بازسازی و نوسازی ماشین‌آلات و تجهیزات خطوط تولید صنایع پیشران.
– اعطای سهم مشخصی از تسهیلات ارزی صندوق توسعه ملی (با تأیید وزارت صمت) برای واردات ماشین‌آلات و تجهیزات مورد نیاز واحدهای صنعتی مشمول به‌روزرسانی، توسعه ابزارهای جدید تأمین مالی و بهره‌گیری از ابزار تأمین مالی زنجیره‌ای در واردات ماشین‌آلات و تجهیزات مورد نیاز واحدهای صنعتی مشمول به‌روزرسانی.
– تبدیل منابع مالی پیش‌بینی شده در بودجه‌های سنواتی.
– تسری مشوق‌های مالی در نظر گرفته شده در بند «ب» ماده ۱۱ قانون جهش تولید دانش‌بنیان (در قالب در نظر گرفتن اعتبارات مالیاتی قابل قبول) برای ارتقا و نوسازی خطوط تولید واحدهای صنعتی، پذیرش هزینه اضافی استهلاک درخصوص سرمایه‌گذاری‌های انجام شده برای بازسازی و نوسازی ماشین‌آلات و تجهیزات خطوط تولید.
– معافیت حقوق گمرکی برای واردات ماشین‌آلات با فناوری روز دنیا جهت جایگزینی با ماشین‌آلات فرسوده.

نایرسپس کمیسون کشاورزی اتاق ایران، تأکید کرد: خاموشی‌های گسترده و بی‌برنامه، نه‌تنها به تولید محصول در مزرعه آسیب می‌زند، بلکه کل زنجیره تأمین و صنایع تبدیلی کشاورزی را وارد مرحله‌ای از زیان جدی کرده است؛ این قطعی‌ها باعث پایین‌آمدن تولید، افزایش هزینه‌های تعمیرات و نگهداری تجهیزات آبیاری و حتی آسیب به چاه‌های آب –از جمله ریزش و تخریب آنها –می‌شود که در نهایت، زیرساخت‌های حیاتی بخش کشاورزی را فرسوده و امنیت غذایی کشور را با تهدیدی جدی مواجه می‌کند. او با بیان اینکه موضوع «اتراری انرژی» از یک چالش فنی صرف فراتر رفته و اکنون به یک بحران اقتصادی و اجتماعی در بخش کشاورزی بدل شده، گفت: در غیاب یک سیاست پایدار و هدفمند برای تأمین برق در مناطق کشاورزی، ما با کاهش ظرفیت تولید، افزایش هزینه‌ها و ناتوانی در تأمین محصولات تازه‌خوری در بازار داخلی مواجه شدایم. این قطع مشکل کشاورز نیست؛ این زنگ خطر برای امنیت غذایی کشور است.

بر اساس گفته‌های هاشمی، خاموشی‌های مکرر و ناپایدار در مناطق روستایی و کشاورزی، مستقیماً فعالیت‌های کلیدی مانند پمپاژ آب، مدیریت گلخانه‌ها و کارگاه‌های فرآوری را مختل می‌کند. او گفت: وقتی تأمین انرژی قطع می‌شود، بسیاری از مراحل زراعی و تولیدی متوقف می‌شوند و این در حالی است که در کشاورزی، زمان و شرایط محیطی نقشی حیاتی دارد.

الزامات رشد ۳ برابری ارزش صادرات

و سلیقه مصرف‌کننده در آن کشور را به تولیدکننده منتقل می‌کند تا کالای تولیدشده، متناسب با نیاز آن بازار باشد.

روشن‌بخش تأکید کرد: این رویکرد باعث می‌شود هم شرکت‌های کوچک و متوسط تقویت شوند، هم محصولات آنها به صورت صادرات‌محور تولید شود. از سوی دیگر، افزایش کیفیت داخلی نیز بهبود پیدا می‌کند. وقتی محصولات با کیفیت و صادرات‌محور تولید شوند، بازارهای بیشتری برای آنها ایجاد خواهد شد و اشتغال در کشور نیز توسعه خواهد یافت. به‌عنوان مثال، در حال حاضر متوسط ارزش هر تن کالای صادراتی ایران بین ۳۷۰ تا ۳۸۰ دلار است؛ اگر خام‌فروشی کنار گذاشته شود، این عدد می‌تواند به حدود ۱۲۰۰ دلار برسد، یعنی نزدیک به سه برابر.

این مقام مسئول در سازمان توسعه تجارت ایران با تأکید بر اینکه اکنون ظرفیتهای قانونی برای توسعه صادرات، ایجاد شده است، گفت: راه‌اندازی کنسرسیوم‌های صادراتی، شرکت‌های شتاب‌دهنده صادراتی و تقویت شرکت‌های مدیریت صادرات، در قالب آیین‌نامه‌هایی برای برنامه هفتم توسعه کشور تدوین شده است. با این اقدامات، شرکت‌های کوچک و متوسط دیگر نیازی ندارند که به‌صورت مستقیم درگیر فرآیندهای پیچیده صادراتی شوند؛ بلکه می‌توانند بر تولید و بهبود کیفیت تمرکز کنند و صادرات را به شرکت‌های تخصصی مدیریت صادرات بسپارند. شایان اشاره به استقرار شورای عالی صادرات در سازمان توسعه تجارت ایران، اضافه کرد: این شورا می‌تواند نقش تنظیم‌گری را ایفا کند تا این

